

Občinski list

Glasilo občine Renče-Vogrsko

Foto: Bogo Rušjan

03 IZ OBČINE
Občinski nagrajenci

11 IZ OBČINE
Revitalizacija starega
vaškega jedra v Renčah

14 IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI
Štirideset let
pobratenja med
Renčami in
Štarancanom

39 OBČINA PO MERI INVALIDOV
VDC Nova Gorica
praznuje 40 let

Le kdo se je ni razveselil?

Te male, vitke ptice s škarjastim repom in ozkimi, srpastimi perutmi, ki je spretno švigala med našimi domovi. Pristrčno pozdravljena, ljubezniva lastovka, ki nam vedno znova želiš vrniti pomlad!

A kaj, ko je ena sama ne zmore prinesiti! Rek, da ena lastovka še ne prinese pomladi, povezujejo z zgodbo o siromašnem mladeniču, ki je na pomlad videl leteti lastovko. Ker je menil, da ne bo več mrzlo, je prodal svoj edini plašč. Njegovo dejanje se je izkazalo za preuranjeno, saj so ponovno prišli mrzli dnevi in mladenič je zmrzoval. Svojo nesrečo je pripisal lastovki.

Da je ta rek še kako resničen, smo izkusili tudi mi. Prvi lastovki pa sledijo druge in vedno nam prinesejo ta ljubi čas, pomlad.

*Kakšne rože cveto po polju!
Rdeče in plave in zlate.
In vse čakajo nač in dan
samo nate.*

(T. P.)

V tem letnem času praznuje naša občina svoj praznik.

Na slavnostni seji se s posebnim priznanjem zahvalimo tistim občanom, ki so v dobrobit vseh, zaznamovali naš prostor in naš čas.

Hvala tudi vam, spoštovani pisci in spoštovani bralci, ki skupaj z nami ustvarjate kroniko tega časa in tega prostora.

Sreča je srečati prave ljudi, ki v tebi pustijo dobre sledi. ■

| Alenka Gregorič

Spoštovane občanke in občani!

Naša mlada občina je bila aprila že enajsto leto opravljena v praznična oblačila. 26. aprila so namreč vse tri krajevne skupnosti podpisale dogovor o ustanovitvi občine in tako postavile temelj za izgradnjo skupnosti, na katero smo po desetletju skupnih prizadevanj, iskanja skupnih rešitev, dogovarjanja, umnih odločitev in predvsem trdega dela brez zadržkov lahko zelo ponosni.

Zgradili smo občino, ki ji mnogi priznavaajo, da sodi med najhitreje zdravo rastoče skupnosti v primorskem prostoru. To pa je, kot vedno poudarjam, mogoče le s sodelovanjem, strpnostjo, razumevanjem drug drugega in seveda jasno zastavljenimi cilji in vizijo. Čeprav je razumljivo, da ni vedno lahko in brez težav, pa je iz dneva v dan in iz leta v leto bolj vidno, da občina raste v organizem, ki se zaveda, da je lahko uspešen v sedanjosti in v prihodnost razvojni naravnani le z usklajenim delovanjem in poštenimi medsebojnimi odnosi. Prepričan sem, da smo na pravi poti, tudi z vsakim izmed vas, ki vsak na svojem področju z delom in zamislami nepogrešljivo gradite naš vsakdan in naš skupni jutri.

Naše skupno vodilo je bilo in je usklajen razvoj slehernega dela prostora občine. V času od lanskega občinskega praznovanja se je veliko dogajalo in veliko smo naredili. Ukvarjali smo se z oblikovanjem strategije razvoja in pri tem posebej upoštevali enakomeren razvoj vseh treh krajevnih skupnosti.

Največji projekt, ki ga zdaj pripravljamo, je Zdravstveni dom Renče. Skupaj s projektom revitalizacije vaškega trga smo za pripravo porabili skoraj pol leta. Zakaj? Pripravili smo javne obravnave, se veliko pogovarjali z ljudmi in tako iskali rešitve, ki bodo najboljše za občane in občanke. Mislim, da smo prišli do prave rešitve, zato bomo z izvedbo začeli. Načrtujemo, da bomo vse potrebno zaključili do dneva zdravja aprila prihodnje leto. V Krajevni skupnosti Bukovica-Volčja Draga smo vse bližje udejanjenju oskrbovalnega centra. Gre za projekt, ki nastaja že nekaj let. Dobili smo prave investitorje, kar bo centru dalo ustrezno podobo. Seveda pa se bomo o tem pogovarjali in dogovarjali z vsemi vpletenimi ter predvsem s krajanji in verjamem, da bomo našli sozvočje. Cilj je, da oskrbovalni center začutimo vsi kot svojega in da prinese dodano vrednost za življenje. Na Vogrskem nadaljujemo z urejanjem okolice šole, kjer bo celotna skupnost pridobila prepotrebna parkirišča in predvsem dokončno urejen izgled prostora, ki predstavlja tudi središče kulturnega in družabnega dogajanja.

Še posebno pa se želim dotakniti 40-letnice pobratenja z Občino Štarancan. Današnji svet je zapleten in pošteno se moramo truditi, da ga bomo obvarovali pred negotovo prihodnostjo. Ob padcu meja so se še okrepile številne možnosti sodelovanja ob meji. Prijateljstvo, ki je obrodilo pobratenje, praznuje že štiri desetletja, porodilo pa se je iz skupnega protifašističnega boja slovenskega in italijanskega naroda.

Franc Martinuč in Ferruccio Marcuzzi, Lorenzo Papais in Dragotin Arčon, Ivo Martinuč in Angel Mlečnik, Benito Peres in Giorgio Nogherotto, Jožo Krpan in Katjuša Žigon so velika imena pobratenja, h katerim gotovo sodi tudi Miran Pahor, letošnji dobitnik občinskega priznanja. Sicer pa je občina za dosežke pri pobratenju z Zlatim grbom nagradila Joža Krpana in z občinskim priznanjem nekdanjega štarancanskega župana Lorenza Presota.

Vsem, ki požrtvovalno delate in se trudite za utrjevanje in rast pobratenja, se iskreno zahvaljujem tudi na tem mestu. Najzlahotnejši sadovi zorijo v spoznanje, da je samo iskreno prijateljstvo trden most med ljudmi in narodi.

Naj bo to naše vodilo tudi v življenju in delu v občini in delovanju izven njenih meja. Čestitke ob prazniku in vse dobro želim. ■

| Župan Aleš Bucik

Praznik Občine Renče-Vogrsko

Tako, kot je že deset let v lepi navadi, smo se tudi letos spomnili na ljudi iz naše občine, ki so s svojim prostovoljnim delom, prizadevanjem in entuziazmom na čas rasti in razvoja našega okolja, naše vsakdanjosti in našega življenja nasploh pustili pečat. Občina, ki se razvija, raste in orje brazde, potrebuje precej energije pravih ljudi, ki delajo in živijo za njeno prepoznavnost, enakomeren razvoj in predvsem prijazno življenje nas vseh.

Občinski nagrajenci

Plaketo za večletne izjemne uspehe na področju gospodarstva je prejela Frlanova kmetija.

Predlagatelj je zapisal: »Frlanova kmetija je ena najstarejših kmetij na Vogrskem. Vodita jo **Ivo** in **Danila Bric**, ki svoje znanje in ljubezen do zemlje in kmetovanja prenašata tudi na svoja otroka, **Ano** in **Žana**. Na kmetiji, ki obsega 12 hektarjev obdelovalnih površin, se ukvarjajo z vinogradništvom in sadjarstvom, posvečajo pa se tudi turizmu, ki postaja njihova vse bolj prepoznavna dejavnost. Svoje znanje, naprednost in predanost kmetovanju dokazujejo s številnimi dosežki in sodelovanji na različnih tekmovanjih in izborih, na katerih so prejeli najrazličnejše pohvale in priznanja v različnih kmetijskih panogah. Za svoja vina so prejeli številna priznanja in nagrade, med njimi tudi šampionske nazive. Naj omenimo samo *Slovenski festival vin 2016*, na katerem so prejeli drugo mesto za barbero letnik 2011. Vina s Frlanove kmetije se zato pogosto pojavljajo tudi na seznamu

občinskih protokolarnih daril. Na Frlanovi kmetiji si prizadevajo, da sledijo aktualnim trendom v kmetijstvu, zato si v prihodnosti želijo kmetijske površine zasadi s tolerantnimi sortami vinskega in namiznega grozdja in s tem prispevati k zmanjšani uporabi fitofarmaceutskih sredstev. Znotraj turistične dejavnosti pa

načrtujejo popestritev turistične ponudbe z izgradnjo sob za goste, kar bo še dodatno pripomoglo k prepoznavnosti našega kraja in občine ter jih uvršča med pomembne dejavnike pri razvoju kmetijstva, gospodarstva in turizma v Vipavski dolini.«

Družina s Frlanove kmetije vključno z bodočo nevesto

Miran Pahor

Naslednji nagrajenec je zaslužni »Renškovc«, naš znanec in prijatelj.

Plaketo za druge posebne primere, ki prispevajo k ugledu, razvoju in prepoznavnosti Občine Renče-Vogrsko, prejme **Miran Pahor.**

Predlagatelj je zapisal: »Miran Pahor je že vrsto let dejavno prisoten v življenju **Krajevne skupnosti Renče, Občine Renče-Vogrsko** in v širšem prostoru Goriške in zamejstva. Pomagal je pri uspešni izpeljavi več razvojno usmerjenih projektov, zadnja desetletja pa se veliko posveča zgodovinskim temam, predvsem tistim, povezanim z domačo vasjo in njeno identiteto. Po-

Renata Tischer

sebej velja izpostaviti njegovo pobudo za obeležitev 750-letnice prve znane pisne omembe Renč, saj je na osnovi večdnevnega simpozija izšel obširen **Zbornik razprav o zgodovini Renč**, ki prinaša tudi Miranov prispevek.

Kot ustanovni član **Društva za kulturo, turizem in razvoj Renče** je sodeloval pri izdelavi zemljevida ledinskih imen območja Renč oz. renških zaselkov in domačih hišnih imen in soustvarjal obsežen slovar renških narečnih besed ter v njem objavil tekst, kjer pojasnjuje splošna pravila in posebnosti domačega govora; zavzeto in poznavalsko pa sodeluje tudi pri preurejanju nekdanje pokopališke vežice v spominski muzej.

Zelo je pomemben tudi njegov prispevek h krepitvi in vsestranski dinamiki povezovanja s pobrateno Občino Štarancan. Ob 35-letnici pobratenja je sodeloval pri pripravi pregledne spominske razstave,

v knjigi **Bratje v svobodi** pa je prispeval obsežno študijo o izvirnih temeljih tesnega sodelovanja obeh krajev. Delovanje Mirana Pahorja tako odlikuje poseben etični značaj; kot predsednik **Krajevne organizacije Zveze borcev za vrednote NOB Renče** namreč še posebno skrb posveča ohranjanju visokih vrednot tovarištva, domoljubja in človečnosti. Plemeniti ga torej tista notranja odgovornost, ki njegovim naslednikom in sodelavcem v širšem oblikovanju kulture in javnega življenja postavlja visoka merila.«

Plaketo za večletne izjemne uspehe oz. vrhunske dosežke na posameznih področjih družbenih dejavnosti prejme **Renata Tischer.**

Predlagatelj iz Bukovice je poslal predlog za Renato Tischer in zapisal: »Ime Renate Tischer se je pričelo aktivno vpisovati v življenje **Krajevne skupnosti Bukovica-Volčja Draga** kmalu po njeni upokojitvi, ko je bila leta 2007 izvoljena na mesto predsednice **Društva upokojencev Bukovica-Volčja Draga**. Že na začetku svojega dela se je naravnala na osveščanje članov in ostalih krajanov, saj se je posvetila organizaciji različnih zdravstvenih in ekoloških predavanj in razprav, med katerimi bistveno izstopata okrogla miza na temo **Javno ali zasebno zdravstvo** in razprava o novi pokojninski reformi, na katerih je v sodelovanju z **Zvezo društev upokojencev Slovenije** sodelovalo več priznanih pravnih strokovnjakov.

Njena prizadevanja za krepitev sodelovanja z **Društvom Mladi Renče-Vogrsko** so bila za člane Društva upokojencev Bukovica-Volčja Draga izrednega pomena, saj so v okviru dobrega medgeneracijskega sodelovanja pridobili mnogo novih tehnoloških znanj. Renata Tischer je bila tudi ena izmed aktivnih pobudnikov ustanovitve **Mešanega pevskega zbora Klasje Bukovica-Volčja Draga**, ki danes predstavlja pomemben del kulturnega udejstvovanja in aktivnosti ne samo v društvu, pač pa v celotni občini. Opazna je tudi njena vloga na področju ohranjanja naše nesnovne kulturne dediščine, saj je uresničila idejo o pripravi jedi po receptih naših non in v okviru projekta **Kuhinja naših non** kot članica uredniškega odbora v našem **Občinskem listu** oblikovala tudi svojo posebno rubriko, v kateri vsakič predstavi že skoraj pozabljene recepte,

Silvo Vončina

največkrat za tradicionalne in krajevne specialitete.

Renatinega delovanja v naši skupnosti ne predstavljajo samo dogodki in dela, ki bi jih opisali z veliko začetnico, pač pa tudi drobne stvari, sestavljene v mozaik, ki v našem prostoru in času popestri in polepša dneve zlasti starejšim v naši skupnosti. Zato ne čudi, da je bila letos ponovno izvoljena za predsednico Društva upokojencev Bukovica-Volčja Draga.«

Na slavnostni seji je Občina Renče-Vogrsko podelila tudi najvišje občinsko priznanje.

Zlati grb za mandat 2014–2018, ki se podeli posamezniku, ki je s svojim večletnim delom na različnih

področjih družbenega življenja in dela dosegel izjemne uspehe in dosežke, s katerimi je pomembno in trajno prispeval k razvoju, prepoznavnosti in ugledu Občine Renče-Vogrsko, prejme **Silvester Vončina.**

Predlagatelj je zapisal: »Silvester Vončina oz. Silvo, kot ga ljudje večinoma nazivajo, je človek klenega značaja, jasnih misli, uglajen in prijeten sogovornik, aktiven na mnogokaterem področju. Tudi področje lokalne samouprave mu ni tuje, saj je že v 80. letih opravljal funkcijo predsednika **Samoupravne interesne skupnosti občine Nova Gorica**, v letih 1980–1983 pa je bil predsednik **Krajevne skupnosti Bukovica-Volčja Draga**.

Ob ustanovitvi Občine Renče-Vogrsko je bil še posebej aktiven. Poleg tega, da je v prvem in drugem mandatu občine bil član občinskega sveta in bil imenovan za predsednika Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, je veliko svojega časa posvetil delovanju v Projektno razvojnemu svetu Občine Renče-Vogrsko, ki ga je leta 2007 ustanovil župan z željo, da se pri pripravi strateških dokumentov občine aktivira čim širši ustvarjalni potencial občine. Projektno razvojni svet je bil tako sestavljen iz uglednih intelektualcev, managerjev in drugih strokovno usposobljenih ter izkušenih občanov različnih izobrazbenih smeri in delovnih področij. Kot predsednik Projektne razvojne skupnosti sveta se je zelo angažiral in resno pristopil k pripravi prvega Načrta razvojnih programov 2007–2010 in Programa razvoja Občine Renče-Vogrsko 2007–2013. Projektno razvojni svet je tako pod vodstvom Silva Vončina konec januarja

in v začetku februarja 2007 organiziral ciljne sektorske delavnice predstavnikov gospodarstva in družbenih dejavnosti po naslednjih sklopih: gospodarstvo, infrastruktura in gospodarske javne službe, človeški viri in socialno okolje, kmetijstvo in razvoj podeželja ter speljal pomembne javne delavnice – okrogle mize, na katere so bili vabljeni vsi občani. Navedeno je bilo ključnega pomena za razvoj novonastale občine, saj so tako zbrane potrebe in ključni projekti pomenili temelje za sestavo razvojnih dokumentov občine in posledično seveda realizacijo le-teh. Projektno razvojni svet je tako zbral želje in potrebe občanov, evidentiral ključne in potencialne projekte ter začrtal pot enakomernemu razvoju vseh treh krajevnih skupnosti, kar Silva označuje kot pomembnega sodelavca pri vseh pomembnih odločitvah o delovanju in razvoju Občine Renče-Vogrsko.«

Kratek in prijeten kulturni program so pripravili učenci **Osnovne šole Lucijana Bratkoviča Bratuša Renče**, ki v vrstah pevskega zbora, ki nam je tudi ubrano zapel, skriva talente, kot je tudi **Tinkara Hladnik** s pesmijo *This is gospel*. Spremljale so jo **Lina Lazič** na flavti, **Nika Uršič** na kitari in **Maja Cotič** na klaviaturi. Na harmoniki sta **Žiga Mozetič** in **Tai Žnidarčič Domazet** zaigrala vedro Avsenikovo *Pod Poncami*.

Za poseben in prijeten zaključek večera pa je poskrbel vsem dobro znan **Andrej Šifrer**. Zapel nam je nekaj pesmi iz železnega repertoarja, ki poudarjajo prijateljstvo, ljubezen in razumevanje.

In ves ta poseben večer je spretno povezovala naša **Kristina Mihelj** s svojim prijetnim žametnim glasom. ■

Katjuša Žigon
Foto: Bogo Rusjan

Tradicionalna revija pevskih zborov malo drugače

Letošnja, že 6. tradicionalna revija pevskih zborov iz občine Renče-Vogrsko je tokrat postregla z malce drugačnim in predvsem pestrim šopkom pevskih zborov, saj so se predstavili še nekateri zbori iz okoliških občin. Potekala je 21. aprila, kot vsako leto v tednu občinskega praznika, in tako popestrila kulturno dogajanje v občini in zborom ponudila možnost, da se predstavijo.

či otroški glasovi, saj sta se predstavila **pevska zborov vrtecev Renče in Bukovica** (skupini Oblački in Čebelice), sledila sta **otroška pevska zborov OŠ Renče** in **POŠ Bukovica** ob spremljavi **Anje Kerševan** na harmoniki, **Timoteja Staniča** in **Tilna Čečka** na kitari ter **Sofie Humar** in **Naje Saksida** na ksilofonu ter **mladinski pevski zbor OŠ Renče** – vsi trije pod vodstvom **Nataše Domazet** in ob klavirski spremljavi **Nike Kodrič**.

Kot zadnji se je med otroškimi pevskimi zbori predstavil **otroški pevski zbor** pod

leta 1986 in je lani praznoval 30. obletnico. Poznan je tako ožji kot širši javnosti, občinstvu pa se predstavlja s širokim izborom zborovske glasbe. Zbor že pet let vodi zborovodja **Matej Petejan**, ki pa ga je na tokratni reviji nadomeščala **Minka Markič**.

MePZ Klasje je bil ustanovljen na pobudo **Društva upokojencev Bukovica-Volčja Draga**. Zbor sestavljajo člani iz bližnje in bolj daljne okolice, občinstvu pa se radi predstavijo z ljudskimi oz. narodnimi pesmimi, priredbami popevk, pa tudi nabožnimi pesmimi. Včasih pa zadoni še kakšna partizanska pesem, tako kot na letošnji reviji peskih zborov.

Kot povabljeni zbor se je predstavil **MPZ Vrtojba**, ki ima za seboj že več kot 30 let uspešnega delovanja. Njihovi začetki segajo v leto 1979, ko so se mladi pevci iz Vrtojbe in okoliških krajev zbrali v skupino, ki je kmalu prerasla v številčen pevski zbor. Njihov repertoar je, po zaslugi predanega in zavzetega dela zborovodje **Zdravka Lebana**, zelo raznolik in obsežen. Obsega vrsto cerkvenih in posvetnih zborovskih pesmi, ljudskih in umetnih, iz različnih stilnih obdobij. Zbor se udeležuje tudi na mnogih celovečernih koncertih in gostovanjih v tujini.

Za dvig temperature v dvorani so s svojim nastopom poskrbele punce iz **Vokalne skupine Ardeo**, ki sicer ne prihaja iz naše občine, so se pa z veseljem odzvale povabilu na nastop. Vokalno skupino Ardeo sestavljajo dekleta iz okolice Nove Gorice, njihova zborovodkinja **Mojca Cej** pa še bolj podžiga njihovo strast do petja. »Ardeo« v latinščini pomeni gorim, žarim, zaljubljen sem, žarim od ljubezni. Deset deklet, ki gori od energije do ustvarjanja, žari od veselja in ljubezni do glasbe ter petja. Dekleta pravijo, da so »ardeo« preprosto zato, ker zažigajo in prisotni na reviji to lahko potrdimo, saj so to dokazale s svojimi prekrasnimi glasovi!

Članice **ŽePZ Vogrinke** prepevajo že pet let in od vsega začetka zbor vodi zborovodkinja **Barbara Šinigoj**. Danes sestavljajo 16 pevki različnih generacij, ki pa zelo ubrano zapoje vse pesmi iz svojega širokega repertoarja. Program ŽPZ Vogrinke je sestavljen pretežno iz priredb ljudskih pesmi, s čimer sledijo svojemu poslanstvu in želji po ohranjanju ljudskih pesmi pred pozabo.

Na koncu so občinstvo navdušili še člani **Vokalne skupine Lijak 1883 Vogrsko**,

V lepe glasbene note je bila letos vpeta še dodatna, dobrodela nota, saj je bila soorganizator dogodka skupaj z **Moškim pevskim zborom Provox**, ki je lani prejel prenosno plaketo, in **Občino Renče-Vogrsko** tudi **Osnovna šola Lucijana Bratko-viča Bratuša Renče** (v nadaljevanju OŠ Renče). Vsi zbrani prostovoljni prispevki so bili namenjeni šolskemu skladu OŠ Renče. Revijo pevskih zborov so otvorili zvене-

vodstvom **Adrijane Černic Lazić**, ki je tudi nastal na njeno pobudo. Otroški pevski zbor letos šteje že 24 zagnanih mladih ljubiteljev petja iz Bukovice, Volčje Drage in sosednjih krajev. Prisluhujemo jim lahko v cerkvi, na domačih prireditvah in včasih tudi skupaj z **Mešanim pevskim zborom Klasje**.

Kot prvi »odrasli« pevski zbor se je predstavil lanski prejemnik prenosne plakete MPZ Provox, ki deluje na Goriškem že od

ki prihaja z Vogrskega in deluje v okviru **Kulturno-turističnega društva Vogrsko**. Vokalna skupina je bila ustanovljena na pobudo mlajših pevcev, ki so si želeli nekaj novega in kvalitetnejšega, vodi pa jih zborovodkinja **Moja Sirk**. Pevci z Vogrskega so eni od redkih, ki so se udeležili vseh dosedanjih *Revij pevskih zborov Goriške* in tudi revij *Primorska poje*. Z

veliko vztrajnosti in odgovornosti želijo nadaljevati tradicijo zborovskega petja na Vogrskem. Bogata pevska zgodovina in izkušnje starejših pevcev pa so jim vzgled na njihovi poti.

Vokalna skupina Lijak 1883 Vogrsko je tudi letošnja prejemnica prenosne plakete revije pevskih zborov in bo torej naslednje leto poskrbela za organizacijo tega prilju-

bljenega dogodka. Plaketo je iz rok predstavnika MPZ Provox **Vladimirja Humarja** prevzel **Vasja Juretič**. Za konec so nas pevci Vokalne skupine Lijak 1883 Vogrsko počastili še z dodatno pesmijo kot obljubo na še veliko pevskih užitkov. ■

Ana Novak
Foto: Bogo Rusjan

Deveto jurjevanje v Bukovici

Nedelja, 23. april, dan pred svetim Jurijem. Sveti Jurij je zavetnik konjenikov, kočijažev in kovačev, zato se ljubitelji konj na ta dan zberemo na blagoslovu. Sveti Jurij je bil vitez iz Kapadokije. Krščanska legenda temelji na poganskem izročilu o prihodu pomladi. Upodabljajo ga kot močnega, mladega moža v viteški opravi na belem konju in s sulico.

Ker je lani deževalo, smo obred blagoslova opravili v cerkvi sv. Lovrenca v Bukovici. Letos nas je spremljalo sončno vreme z malo vetra, ki nas ni motil. Člani **Konjeniškega društva Soča** smo v parku ob kulturnem domu v Bukovici organizirali deveto jurjevanje. Medse smo povabili konjenike, kočijaže in ljubitelje konj iz Vipavske doline in zamejstva, predstavnike občine, krajevne skupnosti in člane **Kulturno-turističnega in športnega društva Bukovica-Volčja Draga**. Navzoče je pozdravila članica KD Soča **Moja Vrčon**, o pomenu svetega Jurija je spregovori-

la **Veronika Polanc**, ki je tudi povabila župnika **Vojca Žaklja**, naj opravi blagoslov. Župnik je blagoslovil kruh za konjenike in vse prisotne ter prosil svetega Jurija, naj vse varuje pred boleznijo in nesrečami.

V imenu občine je spregovoril podžupan **Radovan Rusjan**, ki se je zahvalil za blagoslov, konjenikom zaželel srečna potovanja, za konje pa podaril oves, da bodo močni premagovali kilometre potovanj.

Po blagoslovu so konjički dobili kruh, konjeniki pa vino in spominske medalje. Članice Kulturno-turističnega in športnega društva so vse prisotne pogostile s frtaljami, narejenimi po receptih naših non, vinom in sokom. Prisotni so se lahko s kočijama popeljali po okolici in se poskusili v jahanju. Prireditveni prostor smo zapustili v povorki in druženje nadaljevali pri kosilu. Da je bilo prijetno in veselo, je poskrbela harmonikašica **Brigita**.

Člani konjeniškega društva in prijatelji smo se marca zbrali na Vogrščku, na četrtem družabno-dobrodelnem srečanju. Namen srečanja je zbrati prostovoljna sredstva za nekoga, ki jih potrebuje. Letos bomo zbrana sredstva podarili **Centru za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje Vipava**. Odjehali bomo v Vipavo, jih obdarili in razveselili.

Letos KD Soča praznuje dvajset let delovanja. Praznovali bomo 13. maja v Lamovem s slavnostno sejo, podelitvijo priznanj ustanoviteljem, razvedrilnimi igrami s konji in brez njih. Vabljeni!

Konjeniški pozdrav hip-hip-hura! ■

Srečko Špacapan
Foto: Bogo Rusjan

Pomoč družini na domu v občini Renče-Vogrsko

Pomoč na domu je oblika socialno-varstvenih storitev, ki se izvaja na domu uporabnika, če ima zagotovljene ustrezne bivalne in druge pogoje za bivanje v domačem okolju. Takšna oblika pomoči začasno lahko nadomesti potrebo po institucionalnem varstvu oseb, ki zaradi starostnih težav, kroničnih bolezni ali hude invalidnosti ne zmorejo skrbeti same zase.

Pomoč na domu zagotavlja tri temeljne sklope pomoči, ki se prilagajajo individualnim potrebam upravičenca, in sicer:

- **pomoč pri temeljnih dnevni opravilih** (pomoč pri oblačenju in slačenju, umivanju, hranjenju itd.),
- **gospodinjstvo pomoč** (prinos enega toplega obroka, nabava živil, pomivanje posode, osnovno čiščenje bivalnega prostora itd.),
- **pomoč pri ohranjanju socialnih stikov** (družabništvo, spremstvo na sprehod ali po opravkih itd.).

Upravičenci do storitev pomoči na domu so:

- **osebe, stare nad 65 let,**
- **osebe s statusom invalida** po zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, ki po oceni komisije ne zmorejo samostojnega življenja,
- **druge invalidne osebe,** katerim je priznana pravica do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij,
- **kronično bolni in osebe z dolgotrajni-**

- mi okvarami zdravja ter
- **hudo bolni otrok ali otrok s težko motnjo v telesnem ali težko in najtežjo motnjo v duševnem razvoju,** ki ni vključen v druge organizirane oblike varstva.

Storitve socialne oskrbe izvaja **Center za pomoč na domu**, ki deluje pod okriljem Doma upokoјencev Nova Gorica. Uporabniku predstavljajo prijazno obliko pomoči, saj se izvajajo na domu upravičenca po subvencionirani ceni. Občina je po Zakonu o socialnem varstvu dolžna financirati storitve socialne oskrbe najmanj v višini 50 % ekonomske cene. Glede na trenutno veljavno ekonomsko ceno storitve, ki znaša 17,63 EUR na uro, in višino sofinanciranja iz proračuna občine, ki jo določi občinski svet, **znaša cena storitev za uporabnika v**

občini Renče-Vogrsko 3,85 EUR na uro.

Obseg in termin izvajanja storitev se oblikuje v dogovoru z vsakim uporabnikom posebej glede na njegove individualne potrebe in želje ter organizacijske in kadrovske zmožnosti izvajalca. V občini Renče-Vogrsko se storitve pomoči na domu trenutno izvajajo od ponedeljka do petka v dopoldanski izmeni. ■

Za dodatne informacije se obrnite na:
Center za pomoč na domu
Trg Jožeta Srebrničā 6, Solkan
Tel. št.: 05 335 33 00
E-mail: cpd.ng@dung.si

| Center za pomoč na domu

Koncertne afinitete Glasbenih večerov v Bukovici

Komorne zasedbe **Akademije NOVA**, baročna skupina **Musica Cubicularis** in ansambel flavt **Flavtistra** s posebnimi gosti so narekovali utrip pomladnih Glasbenih večerov v Bukovici.

Ko študentje stopijo na oder ...

Februarja so se v Dvorani Zorana Mušiča predstavile komorne skupine Akademije NOVA, dopolnjevalni glasbeni pouk organizira Glasbeno društvo NOVA. Bistvo te pobude je specializacija v solistični in komorni interpretaciji pod mentorstvom priznanih domačih in tujih koncertantov in profesor-

pa tudi *Adios Nonino* Argentince **Astorja Piazzolle**. Za konec so violončelisti zaigrali še uspešnico *Viva la vida* ene največjih pop ikon današnjega časa, skupine **Coldplay**.

Baročni glasbeni biseri z Musico Cubicularis

Ena večjih koncertnih posebnosti pomladnih Glasbenih večerov v Bukovici je bil nastop baročne skupine Musica Cubicularis, ki je bil marca v cerkvi sv. Lovrenca v Bukovici. Cerkev je s svojo vabljivo notranjostjo in poduhovljenostjo omogočala globlji stik z glasbo. Trije izvrstni glasbeniki, **Mojca Gal** (baročna violina), **Domen Marinčič** (viola da gamba) in čembalist **Tomaž Sevšek**, so specialisti za interpretacijo baročne in tudi starejše glasbe. Njihovo mojstrstvo izhaja iz temelji-

lahkotnosti. Poslušalce pa je na najnežnejši način povabilo k zbranemu poslušanju in sprejemanju glasbenih misli.

Vilinska flavta v mavričnih odtenuh

Aprilski koncert pa je v središče dogajanja postavil flavto. Kulturni dom Bukovica je za to priložnost gostil ansambel flavt Flavtistra, ki ga sestavljajo odlične flavtistke z Obale. Na tokratni nastop so prišle v postavi kvarteta. Ansambel Flavtistra sicer sestavljajo profesionalne flavtistke, ki so svoje znanje pridobile pod mentorstvom priznane profesorice **Alenke Zupan**. Predstavile so se z zanimivim programom, v katerem je flavta zasijala v vsej njeni zvočni raznolikosti in vsemi njenimi barvitimi niansami. Program je bil virtuoz-

jev. Koncertni program tega večera so tako sestavljali posamezni nastopi različnih skupin, ki se izobražujejo na Akademiji NOVA. Slišati je bilo mogoče različne godalne zasedbe, od klasičnega godalnega kvarteta vse do posebnih kombinacij godal in solistične harfe. Zanimive glasbene pripovedi in interpretacije so vzpostavile prijetno vzdušje raznoraznih zvočnosti, v katere so prispevali **Godalni kvartet Exandi**, ansambel violončelov **Cello-strike**, violinistke **Nejka Čuk**, **Tina Debenjak** in **Ana Lazar**, ki so zaigrale bodisi v duu bodisi v triu, in solo harfistka **Bilka Peršič**. Izvedbe so bile dobro pripravljene. Mlade glasbenice in glasbeniki so vložili veliko truda v interpretacijo. Koncert so prepletale številne dopadljive skladbe. Nekaj je bilo globoko izpovednih in resnejših iz zakladnice klasične glasbe, kot sta nemški baročni *Koncert za harfo* **Georga Friedricha Händla** in romantični *Godalni kvartet* češkega skladatelja **Antonina Dvořaka**. Ob teh pa so bila tudi sodobnejša dela francoskih skladateljev za dve violini, priredbe romskih napevov za tri viole, v izvedbi ansambla violončelov

tega študija starih izvajalskih praks, ki so si ga pridobili v tujini na uglednih akademijah in visokih šolah za glasbo v Nemčiji in Švici, posebej specializiranih za izvajanje glasbe iz nam precej oddaljenega časa. Tako se nastop članov skupine Musica Cubicularis približuje avtentičnemu, torej izvirnemu načinu in glasba zveni zelo pristno, kot je najbrž zvenela nekoč. V njihovi interpretaciji glasba postane živa, je zelo zapeljiva in naravna, obenem pa tudi razgibana. V svoj program so vključili baročne sonate in sinfonie ter passacaglie, skratka glasbene oblike, ki so bile razširjene v 18. stoletju. Na sporedu so bila redko zastopana skladateljska imena, ki pa so v zgodovini glasbe odigrala pomembno vlogo na področju umetniškega iskanja novih zvočnih izraznosti. Med temi skladatelji so bili **Alessandro Stradella**, **Ignazio Albertini**, **Georg Muffat**, **Heinrich I. F. von Biber**, **August Kühnel** in **Dietrich Buxtehude**. Ansambel Musica Cubicularis je z glasbo teh skladateljev cerkev napolnil s hipnotičnim vzdušjem, ki je s svojo ubranostjo in neustavljivo čutnostjo ustvarilo posebno razpoloženje

zno zastavljen in tako tudi izveden. Poleg priljubljenih prefinjenih skladb **Wolfganga Amadeusa Mozarta** in **Roberta Schumanna** so bila na programu tudi atraktivna dela manj znanih skladateljev iz obdobja romantike in moderne iz 21. stoletja. To sta bili *Sinfonico* romantičnega skladatelja **Antona Reicha** in poznoromantično-impresionistični *Arcadie* **Marca Berthomieuja**. K pestrosti večera sta prispevala še dva posebna gosta, sopranistka **Anemarija Štefančič** in **Orkester flavt Glasbene šole Kranj**. Sopranistka je s svojim bistrim glasom z jasno dikcijo zapela samospjev Roberta Schumanna, poln ljubezenske miline, in *Ljubim*, pesem sodobnega primorskega skladatelja **Ambroža Čopija**. Kranjski orkester flavt, ki ga sestavljajo simpatične osnovnošolke, pa je pod vodstvom **Katje Stare** zaigral cel niz znanih skladb. S *Serenado*, *Plesom mladih deklet*, *Modrim tangom* in *Tico-tico* so na prikupen način pripravile uvod v nastop odličnih flavtistk Flavtistre, ki je zaokrožil drugi del večera. ■

Janko Kopje
Foto: Mateja Pelikan

Sejemski februar

Letošnji februar je bil kljub njegovi »kratkosti« pisano obarvan s sejemskim dogajanjem. V razmahu dveh tednov sta se zvrstila kar dva sejma; Natur Alpe-Adria in Expomago, na katerih so bili prisotni tudi ponudniki iz naše občine.

V sklopu obeh smo skupaj z ostalimi ponudniki iz Vipavske doline nastopili pod krovno blagovno znamko Vipavska dolina s sloganom: *Vse drugače. Vse leto.* Lahko se pohvalimo, da je bil naš razstveni prostor med največjimi in hkrati tudi najprivlačnejšimi, saj smo z enotnim izgledom prostora in pestro ponudbo dobrot in storitev pritegnili marsikaterega obiskovalca sejma ter ga tako nagovorili k obisku naše doline. Kot prvi v letošnjem letu je svoja vrata na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani odprl sejem Natur Alpe-Adria. Ta izrazito turistični sejem, namenjen promociji turističnih destinacij in predstavitvi pestre slovenske gastronomije, je potekal od 1. do 4. februarja. Na njem so se predstavljala različna turistična društva in organizacije, turistične agencije in ponudniki aktivnega preživljanja prostega časa v naravi, istočasno pa je poleg sejma Natur Alpe-Adria potekal tudi sejem Okusov (Gastexpo). Z okusi so obiskovalce zapeljali tudi naši ponudniki, med njimi so bili:

- **Kmetija Kerstin Žižmond** s ponudbo vin znamke Guštin,
- **Frlanova kmetija** z degustacijo domačih salam in vinske kapljice,
- **Kmetija Smodin** s pisano ponudbo domačih sokov,
- **Dendolongboards** s predstavitvijo lesenih izdelkov.

Sejem je bil dobro obiskan, publika je bila pretežno domača, med njimi pa se je našlo tudi nekaj obiskovalcev iz sosednje Hrvaške.

Le dobra dva tedna kasneje smo se z nekoliko spremenjenim razstavnim prostorom predstavljali še v sosednji Gorici v sklopu sejma Expomago 2017, ki je letos potekal med 16. in 19. februarjem. Gre za nam najbližji sejem, ki že tradicionalno kliče po skupnem sodelovanju obeh držav pri organizaciji in nastajanju tega dogodka. Sejem Expomago, ki je primarno naravnano k predstavitvi obrtnikov, proizvajalcev, ponudnikov gradbene in notranje opreme, vsako leto nameni en prostor tudi turističnim ponudnikom.

V sklopu letošnjega razstavišča se je v štirih dneh predstavilo več kot 30 ponudnikov iz celotne Vipavske doline. Pester izbor je vključeval gostince, vinarje, ponudnike suhomesnih izdelkov, domačih marmelad in omak in še bi lahko naštevali. Seveda smo k vsej pestrosti prispevali tudi mi. Barve naše občine so zastopali:

- **Dendolongboards** z lesenimi izdelki,
- **Društvo Mladi Renče-Vogrsko** s predstavitvijo poletnega festivala Lakeness,
- **Osmica pri Mimici**,
- **Pekarna Vintola** s sladkimi dobrotami,
- **Kmetija Mozetič**,
- **Vina Mozetič**,
- **Vinarstvo Zrznko**,
- **Frlanova kmetija**,

• Ekološka kmetija Mlečnik.

Na sejmu nas je spremljala tudi aktualna vipavska vinska kraljica **Ana Bric**, ki je obiskovalcem širila obzorja pestre palete vinske ponudbe Vipavske doline.

Sejem je s svojo pestrostjo kljub lepemu vremenu privabil mnogo obiskovalcev tako iz Slovenije kot iz sosednje Italije.

Letošnja predstavitev na obeh sejmih se je izkazala za zelo uspešno, kar kaže na to, da moramo v bodoče za doseganje večje prepoznavnosti in bogatenja turistične ponudbe naših krajev stremeti k skupnemu povezovanju z ostalimi občinami in njihovimi ponudniki.

Ni zaman pregovor »*V slogi je moč*« – in ob tem se zahvaljujemo vsem sodelujočim ponudnikom, ki so letos predstavljali našo občino, in hkrati vsem občinam in predstavnikom TIC-ev in turističnih društev, ki so pri tem sodelovali. Velika zahvala gre Razvojni agenciji ROD Ajdovščina za organizacijo in koordinacijo dogodkov. ■

▮ Tekst in foto: Anja Sedevčič

Revitalizacija starega vaškega jedra v Renčah

Renče so kraj z bogato zgodovino in tradicijo. Označuje ga vaško jedro, strnjeno okrog prostornega glavnega trga, in zelene brežine reke Vipave z jezom in slikovitim železnim mostom. Zaznamuje pa ga slavna zidarska zgodovina in umeščenost v »deželo rajsko milo« – rodovitno zeleno Vipavsko dolino.

V zapisih iz 19. stoletja kraj velja za primer »čedne«, urejene vasi, s tržanskimi poslopji in prijetno lego. Vojne vihre Renčam niso prizanesle. Povojna obnova je prinesla razvoj, ki pa je na dolgi rok pokazal svojo nevzdržnost, z onesnaženjem okolja, povečanim prometom skozi vaško jedro in ekonomskim smernicam, ki so imele za posledico praznjenje trga v sled višjih bivalnih standardov oz. v lovu za zaposlitvijo. Trendi se obračajo. Povezanost modernega sveta omogoča združevanje ekonomskih potreb s prijetnim bivanjem. Vaška jedra s svojo zasnovo, lego, arhitekturo, tradicijo,

ki »deluje«: zagotavlja vaščanom osnovne življenjske potrebe (trgovina, storitve, zdravstvo), turistom pa zanimive možnosti za oddih. Renče lahko postanejo ponovno najlepša vas na Vipavskem!

Projekt revitalizacije starega vaškega jedra na urbanistični in arhitekturni ravni zaobjema vse realne in izvedljive želje in potrebe, ki so bile s strani deležnikov (društva, krajevni in občinski svetniki, krajanji) izražene na posa-

mešt, ureditev prometa na območju šole in vrtca, ustrezna sanacija javnih površin in spodbuda lastnikom zapuščenih objektov na trgu k izvedbi vzdrževalnih del.

S projektom se vzpostavlja idejna zasnova, ki bo na dolgi rok zagotavljala zasledovanje navedenih ciljev. Na simbolični ravni in tudi izvedbeno se vzpostavljajo in revalorizirajo območja, ki dajejo kraju nepogrešljiv pečat. Brežine ob Vipavi predstavljajo vez z naravo

kulturo bivanja postajajo zaželene destinacije za pobeg iz urbaniziranih središč. Renče glede na svoje danosti lahko postanejo vzorčen primer modernega vaškega jedra,

meznih delovnih sestankih in javnih obravnavah. Glavni poudarki so bili na zagotovitvi enakovrednega obravnavanja vseh oblik prometa na trgu, zadostno število parkirnih

in opominjajo na pomen vode kot vira življenja. Glavni trg izpostavlja tržansko zasnovo kraja. Stari trg pa opominja na bogato preteklost. Četrta os se veže na bogato več kot 200-letno zgodovino šolstva in na slavno zidarsko tradicijo.

Zasnove predlagane ureditve so bile predstavljene na javni razgrnitvi 3. aprila v kulturni dvorani v Renčah. Občina si bo v naslednjih letih prizadevala za doseganje zastavljenih nalog. Prva izmed njih je gradnja zdravstvenega doma na osrednji poziciji na trgu. Ker pa je življenje v kraju in njenem središču odvisno predvsem od aktivnosti krajanov in je revitalizacija dinamičen proces, so še vedno dobrodošle vse vaše pobude, ki zasledujejo cilj splošnega izboljšanja našega bivalnega okolja. ■

Sektor za okolje in prostor Občine
Renče-Vogrsko

Pozdrav toplim dnevom, pozdrav poletju: prihaja Lakeness 2017!

Že četrto leto zapovrstjo je na obzorju Lakeness, čaroben košček nekoč zapuščenega zemljišča, danes pa gostitelj najboljših in največjih poletnih dogodkov na Goriškem!

Letošnje leto bo za člane **Društva Mladi Renče-Vogrsko** nekaj posebnega, saj društvo praznuje 10. rojstni dan. Za ta namen bo letos na sporedu 10 velikih dogodkov, razporejenih čez celo poletje in zastavljениh tako, da zadovoljijo najširšo publiko. Prvi dogodek se je zgodil v soboto in nedeljo, 29. in 30. aprila – Kresovanje Lakeness. Sobota je bila v znamenju otroških delavnic, ki smo jih pripravili z

Združenjem vipavskih ribičev, kulinarike in manjšega večernega koncerta. V nedeljo je potekalo največje kresovanje na Goriškem. Z nami so bili **Ana Pupedan**, **The Indicals** in **DJ Janko**.

Poletna sezona na Lakenessu pa se uradno začne v petek, 26. maja, v soboto, 27. maja, pa je na sporedu že prvi koncert, ki ga ob izidu glasbene plošče skupaj z glasbenimi gosti prireja skupina **Primavera**. Celoten program razkrivamo maja, tukaj omenimo le nekaj glasbenih izvajalcev oz. umetnikov in dogodkov, ki bodo letos na Lakenessu:

- **Marko Hatlak** in **Kapobanda** (poseben glasbeni gost **Iztok Mlakar**);

- **Big Foot Mama**;
 - **Happy Ol' McWeasel**;
 - Vinska pravljica ob jezeru: največji vinski degustacijski dogodek na severnem Primorskem s preko 30 vinarji in pestrim glasbenim programom;
 - okusi in ritmi Brazilije;
 - 85 let **Pihalnega orkestra Vogrsko ...**
- Lakeness Bar bo obratoval od četrтка do nedelje, otvoritev pa bo 26. maja. Tudi letos bodo ob četrčkih brezplačne delavnice za otroke, ponovno pa uvajamo tudi brezplačne vodene športne vadbe. Se vidimo na Lakenessu! ■

Ekipa Društva Mladi
Renče-Vogrsko

Skupina Primavera tik pred izdajo prve zgoščenke

Februarja 2013 je izšla prva skladba skupine **Primavera** – *Svet na dnu morja*, ki je članom skupine dala zagon in motivacijo za nadaljnje ustvarjanje lastne glasbe. Avtorske skladbe so se počasi vrstile in vse do danes jih je bilo izdanih kar osem.

Do sedaj je skupina ustvarila naslednje pesmi: *Usodna napaka*, *Odprem oči*, *Edina*, *Jaz sem tu*, *Znane vibracije*, *Najboljša stvar*, *Dosti* in pesem *Nazaj*, ki še ni bila izdana, bo pa del prvega albuma. Za skladbi *Najboljša stvar* in *Dosti* je skupina Primavera posnela tudi videospot – fantje pravijo, da dandanes skladba brez vizualizacije nima pravega pečata.

Konec maja pa gre zares, saj izide dolgo pričakovani album, ki bo ime nosil po eni

od skladb: *Znane vibracije*. 5. obletnico delovanja in izid albuma bo skupina Primavera obeležila 27. maja s koncertom na domačem prizorišču Lakeness na Volčji Dragi.

Fantje so nam zaupali, da ne bodo sami, saj so ob tej priložnosti povabili tudi zanimive glasbene goste. Z njimi bo zelo priljubljena domača zasedba **Ibunge**, rock'n'roll band **Primarna** in primorski legendi, skupina **Prizma** in simpatična **Polona Furlan**.

Matjevž Furlan, **Nejc Vrtovec**, **Mitja Krt**,

Marko Česnik, **Klemen Odar** in **Sandi Blažič** vas ob tej priložnosti v soboto, 27. maja, vabijo na Lakeness (Volčja Draga)! ■

Skupina Primavera

Ni bila prvoaprilska šala

V soboto, 1. aprila, je v Renčah zadišalo po domačih šelamih

Društvo KUL-TU-RA Renče je v kulturni dvorani v Renčah že osmič organiziralo kulturno in etnološko naravnano *Šelamijado*. Prireditvev spodbuja in podpira pridelovalce salam, da ohranijo zelo star običaj in ga še izpopolnijo, s tem pa tudi oživljajo pomemben del naše kulturne in kulturne krajine.

nato še občinstvo svojega. Vsak udeleženeec je prejel priznanje in spominsko nagrado, ki jo podeljuje naše društvo. Izdelovalci najboljše ocenjenih šelamou so prejeli posebne nagrade in plakete, prvič smo podelili tudi zlate medalje. S tem častitljivim nazivom so se okitili kar štiri šelami, ki so po mnenju strokovne žirije dosegli optimalno število točk. Za uspešno izvedbo *Šelamijade* je nepogrešljiva pomoč tradicionalno prijaznih sponzor-

Krajevni skupnosti Renče in Občini Renče-Vogrsko.

Toda ne le po šelamih, v dvorani je zadišalo tudi po odličnem kruhu, ki sta nam ga v družinski krušni peči napekla **Florjan Sivec** in **Renata Špacapan**, za suha grla pa je z imenitno domačo kapljico poskrbel **Vojko Mozetič**. Tako so popoldne in zvečer prišli na svoj račun tudi obiskovalci, ki so poskusili predstavljenih izdelke in opravili svoj lasten izbor.

Letos se je prijavilo 26 izdelovalcev šelámou (od tega kar sedem divjačinskih). Strokovna komisija, ki so jo sestavljali **Cvetko Dominiko**, **Alen Hladnik** in **Adam Stibilj**, je imela zahtevno delo, saj je bila kvaliteta izdelkov izjemno visoka. Po mnenju predsednika komisije Cvetka Dominka se kvaliteta izdelkov iz leta v leto izboljšuje. Razlike v skupnem seštevku točk, ki so jih prejeli najboljši šelami oz. domači mojstri, so bile zelo majhne. Tekmovanje je potekalo v dveh krogih: najprej je strokovna žirija opravila svoj izbor,

je, ki se jim iskreno zahvaljujemo. Prireditvev so sponzorirali: Gostišče Kogoj Bi-lje, Agraria Koron Volčja Draga, Kristal Renče, Kmetijska trgovina Siedra Renče, Vitanest Nova Gorica, Potujoča ribarnica Arčon Renče, Vrtnarstvo Marvin Bukovica, ŠELA Renče, KIP-KOP Renče, Špageterija in picerija Rusa hiša Rožna dolina, Vinska klet Goriška Brda Dobrovo, Avtošola Marus Renče, Kmetija Smodin Vogrsko, Čebelarstvo Zdenko Kerševan Oševljek, Frizerski salon Vlasta Stepančič Martinuči, Frizerski salon Teja Pahor Žigoni,

Pekarna Vintola Volčja Draga, ROGRAF Oševljek, Vinarstvo Vojko Mozetič, Krajevna Skupnost Renče in Steklo Nemec Volčja Draga. Zahvala gre tudi vsem članom in članicam društva, ki že tradicionalno pomagajo pri organizaciji prireditve. Za podporo in sodelovanje smo še posebej hvaležni

Zadovoljni ugotavljamo, da je celotno dogajanje potekalo v zelo sproščenem vzdušju, in upamo, da se bomo naslednje leto spet srečali.

NAGRAJENCI ŠELAMIJADE 2017:

Nagrade strokovne žirije:

1. mesto: IGOR KRAŠNJA
2. mesto: DEJAN MEDVEŠČEK
3. mesto: STOJAN ŠPACAPAN

Nagrade občinstva:

1. mesto: RADOVAN RUSJAN
2. mesto: ANEJA KANTE
3. mesto: NIKOLA VIDIČ

Divjačinski:

Nagrada strokovne žirije:

1. mesto: ANTON BAŠA

Nagrada občinstva:

1. mesto: ŽARKO SULIČ

Dodajmo, da so kar štiri šelami prejeli zlato medaljo. Izdelali so jih:

Igor Krašnja, Dejan Medvešček, Stojan Špacapan, Borut Zorn (dosegli 17 točk od 20). ■

▮ Tekst in foto: Vesna Pahor

Občutena slovesnost v Štarancanu

Štirideset let pobratenja med Renčami in Štarancanom

Obnovitev podpisa listine o pobratenu je tradicionalno protokolarno in simbolno dejanje, s katerim uradni predstavniki obeh krajev potrdijo privrženost idejam, zapisanim v omenjeni listini. 20. maja bo slovesna prireditev v Renčah, že 22. aprila pa smo prvi del obnovitve pobratenja opravili v Štarancanu. Priložnostne govore in pozdravne besede so s prijetnim nastopom popestrili učenci **Osnovne šole Lucijana Bratkoviča Bratuša Renče** in člani **Moškega pevskega zbora Provox**.

Nastop mladih je navdušil

Prireditev sta vodila domačin **Michele Rossi** in **Sonja Božič**, ki je že večkrat priskočila na pomoč pri napovedovanju in prevajanju prispevkov posameznih govornikov. Občinstvo je z navdušenjem spremljalo suvereni nastop številčnega zbora mladih pevcev iz Renč, ki jih že vrsto let uspešno vodi učiteljica **Nataša Domazet**. S tipično mladostniško radoživostjo so nas popeljali v otroški svet iger in veselja. Zbor so spremljali harmonikarji **Tai Žnidarčič**, **Žiga Mozetič** in **Maks Martinuč**, ki so se že prav mojstrsko predstavili tudi samostojno z znanimi slovenskimi vižami. Ob zaključku tega dela sporeda so stopile na oder še učence 9. razreda, ki so z dovršeno izvedbo skladbe *This is gospel* očarale in navdušile. Pevko **Tinkaro Hladnik** so spremljale na klaviaturi **Maja Cotič**, s flavto **Lina Lazič** in s kitaro **Nika Uršič**. Ubranost petja in igranja mladih je dobra popotnica in spod-

buda vsem tistim, ki si prizadevajo, da bi pobratnje ostalo živo ter se krepilo in razvijalo z novimi pobudami in novimi nosilci.

Iz pozdravnih nagovorov

Prisotne sta pozdravila **Franco Brussa**, predsednik AICCIRE (italijanski oddelek Sveta občin in regij Evrope), in domači župnik **Francesco Maria Fragiaco**, župan naše občine **Aleš Bucik** pa je izpostavil nekatera velika imena pobratenja in med drugim dejal: "Ne skrivamo zadovoljstva in pozitivne vloge naših dveh skupnosti pri odpiranju tega prostora, kjer v sosedstvu živimo pripadniki različnih narodov, a vsi z vrednotami napredka, miru in miroljubnega sožitja. Tudi ob 35. obletnici pobratenja in ob 10. obletnici nastanka Občine Renče-Vogrsko smo manifestirali našo podporo pobratenu in izpostavili nosilce dogajanja, katerega začetki segajo v obdobje partizanskega in protifašističnega boja slovenskega in italijanskega naroda." Sledila sta nagovora predsednika Krajevne skupnosti Renče **Boruta Zorna** in župana Občine Štarancan **Riccarda Marchesana**. Oba sta ovrednotila pomen pobud in projektov, ki so tlakovali pot tesnim stikom med obema skupnostma. Borut Zorn pa je med drugim povedal: "Pomembni so prav vsi vidiki sodelovanja, od vodstvenih in upravnih služb, borčevskih organizacij, krvodajalcev in Rdečega križa do upokojencev in kulturnih ter športnih dru-

številnih posameznikov, ki so dali pobudo za pobratenje in se zavzemali za uresničevanje vrednot prijateljstva. Podčrtal je pomen odločnega vztrajanja pri ohranjanju zavez, ki so jih zakoličili utemeljitelji pobratenja: "Temeljnega pomena je vztrajanje na tej poti z izpolnitvijo obveznosti, ki smo si jih zastavili. Slednje temeljijo na pomembnih vrednotah, ki jim sledijo tako naša uprava kot tudi šole in vsa združenja obeh skupnosti že 40 let. Ob tej priložnosti se vsem iz srca zahvalil za opravljeno delo."

Priznanje, darila in slovesen podpis listin

Listino o pobratenu sta prva podpisala župan Štarancana in predsednik Krajevne skupnosti Renče, nato pa še številni predstavniki oblasti, župan Občine Renče-Vogrsko, predstavniki Občine Štarancan, člani društev, organizacij in skupine za pripravo slovesnosti. Pobratenu daje posebno simbolično noto tudi izmenjava daril med predstavniki obeh skupnosti. Borut Zorn je županu Občine Štarancan podaril kristalni kozarec, ki ga je avtor, priznani umetnik **Oskar Kogoj**, poimenoval *Čaša modrosti*. V čašo je vgraviran napis obletnice pobratenja in datum slovesnosti. Posebno priznanje je Borut Zorn podaril tudi **Annalisi Miniussi**, predstavnici šole Dante Alighieri iz Štarancana, podobno priznanje pa bo maja prejela tudi naša osnovna šola. Ob tem sta predstavnika pobratenih skupnosti izpostavila pomen vzgoje mladih za pozitivne vrednote prijateljstva in sodelovanja. Učence in njihove starše vabimo k slovesnosti 20. maja v Renčah, da tako pokažejo, da znajo ceniti prizadevanja vodstev šol in

vseh, ki se trudijo za uspeh pobratenja med krajema.

S Provoxom – glasba in petje ne poznata meja

Za slovesen zaključek prireditve v Štarancanu je poskrbel Moški pevski zbor Provox, ki že vrsto let spremlja in kulturno bogati vsebino pobratenja. Ob tej priložnosti je zbor vodila mlada pevovodkinja/korepetitorica **Minka Markič**, ki je znala lepo uglasiti pevce in jih spretno popeljati skozi zahteven spored, ki so ga pripravili.

Sledila je družabnost v mestni knjižnici, kjer smo ob mikavnih dobrotah izmenjali vtise

in kovali načrte za prihodnje sodelovanje. Na koncu so člani Provoxa zapeli še nekaj slovenskih in italijanskih zborovskih skladb. Njihovemu petju so se pridružili tudi številni posamezniki in dokazali, da glasba in petje ne poznata meja. ■

Neva Pahor
Foto: Vesna Pahor

Upokojenci v Renčah zadovoljni

11. marca je v Renčah potekal letni Zbor članov **Društva upokojencev Renče**. Z zadovoljstvom smo sprejeli letno poročilo o delu in o finančnem stanju, saj smo bili delavni in nekaj smo tudi prihranili.

Predsednik **Silvester Zorn** je povedal: »Delo društva je bilo leta 2016 zelo raznoliko in uspešno. Organizirali smo dva bogata izleta. Maja smo se odpravili v Ljubljano, kjer smo obiskali Parlament, Predsedniško palačo, Narodno galerijo in Ljubljanski grad. Bilo je poučno, zanimivo in zabavno. Oktobra smo obiskali Gorenjsko, in sicer Kropo s starimi fužinami, rojstno hišo našega največjega poeta **dr. Franceta Prešerna** v Vrbi in športni smučarski center v Planici. Ponosni na našo kulturno dediščino in na izreden skakalniški center v Planici smo že takrat načrtovali izlete v letošnjem letu. Dvakrat smo se odpeljali tudi na kopanje in »jodo-terapijo« v Izolo. Bilo nam je lepo in letos poletni bomo to prav gotovo ponovili. Organizirali smo tudi letovanje na Hvaru, kjer nam je toplo morje povrnilo nekaj življenjskih sokov in energije, da lažje prenašamo zimske nevšečnosti. Sodelovali smo v projektu ob občinskem prazniku z naslovom *Luna poje, zemlja pleše*. To je bilo resnično sklepanje rok in občutenj z mladimi osnovnošolci; to je bila prireditev vseh generacij, ki so jo spretno posneli učenci osnovne šole pod vodstvom požrtvovalnih mentorjev in ravnatelja. **Zlata Winkler**, vodja projekta *Starejši za starejše*, se je udeležila izobraževanja v Vipavi in tudi zato ta program poteka po

začrtani poti brez posebnih problemov. Ponosni smo, da nam ta program še vedno uspeva, navkljub nekaterim težavam in dvomom nekaterih »nejevernih Tomažev«.

Udeležili smo se tudi tradicionalnega Županovega piknika oz. srečanja vseh društev upokojencev iz naše občine, kjer smo poželi lepe uspehe v nekaterih športnih disciplinah. Pomembno pa je druženje in nabiranje nove energije in pozitivnega razmišljanja.

Ponovno so nas razveselili ribiči na regijskem športnem tekmovanju, kjer so osvojili prvo mesto oz. zlato medaljo. Sodelovali smo tudi v drugih igrah, kjer pa smo se oklenili De Coubertenovega pravila, da je pomembno sodelovati, ne pa zmagati.

Za dobro kondicijo naše upokojenke skrbijo v balinarskem društvu, pri rekreaciji trikrat tedensko in nordijski hoji vsak ponedeljek.

Naš podpredsednik **Franko Arčon** dobro sodeluje z osnovno šolo, ko učencem vsako leto predstavlja kmečka opravila v vinogradu, uči jih stare otroške igre in predstavlja »umetnost« peke dobrega domačega kruha v krušni peči. Sodeluje tudi na njihovem vsakoletnem taboru preživetja.

Sodelovali smo tudi na našem krajevnem prazniku *Mohorjevo* in v Grgarskih Ravnah na srečanju nevladnih organizacij in združenj, kjer je naša **Slavica Kante** predstavila aranžmaje iz posušenega cvetja in dišeče vodice.

Tečaj kleknanja, tudi z udeležbo naših otrok, redno poteka v naših prostorih pod budnim in prijaznim očesom naše »tovaršice **Jelke**«.

Organizirali smo tudi predavanje o oserktivnem komuniciranju in tečaj izdelovanja voščilnic na poseben način (z iglo in nitko), ki jih redno pošiljamo našim ljubilantom in razveselimo naše upokojence v domovih ob božiču in novem letu.

Lani smo tudi prvič organizirali veselo pustovanje, kar smo letos v veselje vseh udeležencev ponovili.

Poudariti moramo, da dobro sodelujemo s Svetom **Krajevne skupnosti Renče**, z občinskimi službami in županom ter z vsemi ostalimi organizacijami in društvi v naši krajevni skupnosti in izven.

Lani smo imeli tudi pomoč v društvu, in sicer javno delavko, toda samo štiri mesece. Ves ostali čas smo s prostovoljnimi delom in z velikim angažiranjem posameznikov uspeli organizirati vse zgoraj naštetu.

Tudi letos smo ostali praznih rok glede javnih del. In čaka nas tudi gradnja novega Zdravstvenega doma, kjer bomo tudi upokojenci dobili svoje prostore. Malo bo treba potrpeti, bo pa potem lepše! Ali bo to medgeneracijski center ali bo to dnevni center? To je zelo pomembna odločitev in trudili se bomo, da nam sanj ne bodo pobrali.«

Posebno pohvalo za skrbno in požrtvovalno delo je prejel **Zdenko Zorn**. Dolgoletna tajnica in vsestranska sodelavka **Janka Pahor** pa je prejela posebno republiško priznanje ZDUS-a.

Druženje smo začeli z veselimi zvoki harmonike, ki jo že odlično igra **Maks Martinuč**, za zaključek pa nam je veselo zaigral **Lan Cuder**. ■

Katjuša Žigon

Občni zbor Društva za kulturo, turizem in razvoj Renče

Leta 2016 smo uspešno izvedli vrsto prireditev in projektov

24. januarja smo gostili dramsko skupino **Kulturno-turističnega društva Zarja Bilje** z gledališko predstavo *Po babje*. Predstava je bila zelo dobro obiskana in gledalci smo živahno in sproščeno sledili humorno začinjenemu dogajanju na odru, skoraj tako, kakor bi se prepletanja dogajala v resničnem življenju.

Prireditev ob kulturnem prazniku je potekala drugače kot prejšnja leta, saj smo predstavili knjigo **dr. Špele Ledinek Lozej** z naslovom *Od hiše do niše*, v kateri opisuje in razčlenjuje razvoj kuhinj v Vipavski dolini. Pogovor z avtorico je vodila **mag. Inga Miklavčič Brezigar**. Špelina raziskava se nanaša tudi na kuhinje v Renčah, ki so nekoč in danes predstavljale središče in srce doma. Pogovoru je sledil nastop **Ženskega pevskega zbora Vogrinke** in družabnost s sodelovanjem žena v domačih kmečkih nošah. Slovesnost ob dnevu žena je uvedel kvartet pevcev **Moškega pevskega zbora Provox**, ki se vedno prijazno odzove vabilu. Nadaljevali smo s predstavitvijo razstave *Ženska ženski*, ki so jo pripravile članice **slikarske sekcije** našega društva in z razstavo cvetličnih aranžmajev **Slavice Stibilj**.

Konec marca je potekal tudi občni zbor našega društva za leto 2016. Aprila je zadišalo po domačih šelamih, saj smo pripravili tradicionalno šelamijado. Kar 33 vzorcev šelamov se je potegovalo

za naslov najboljšega – po oceni strokovne žirije in občinstva. Vsak udeleženec je prejel priznanje in spominsko nagrado, najboljši pa so bili seveda tudi nagrajeni. Ob našem občinskem prazniku so domače slikarke organizirale razstavo slik z motivi štirih elementov: ognja, vode, zemlje in zraka. Razstava je bila na ogled v Kulturnem domu Zorana Mušiča v Bukovici. Maja so v hotelu Sabotin razstavljale slike burbonk, nastalih na ekstemporu *Med burbonkami* na Kostanjevici nad Novo Gorico. Razstava je bila vključena v prireditev *Festivala vrtnic*.

Ob koncu šolskega leta smo organizirali koncert mladih glasbenikov iz naše občine. Na koncertu so se predstavili učenci, ki glasbena znanja nabirajo v **Glasbeni šoli Nova Gorica, Godbeniški šoli Vogrsko, Godbeniški šoli Prvačina, Poučevanju glasbe Renče** in pri zasebnih učiteljih. Izbor v naši bližini je res pester in število mladih glasbenikov prav zavirljivo. Skoraj dvehurni koncert je bil prava mala šola prepoznavanja inštrumentov in glasbenih slogov. *Mohorjevo* smo skupaj s **KS Renče** izvedli v začetku julija. Za slovesen začetek so poskrbeli člani **etnološke sekcije** Društva za kulturo, turizem in razvoj Renče, ki so pripravili hudomušno predstavitev slovarja renškega

narečnega govora *Po ri-enškuo*. Dolgo pričakovana knjiga nam pove, da je naše narečje tudi naš materni jezik in tako neprecenljiv zaklad trdne, trajne prisotnosti in identitete.

V sobotnem jutru so se izkazali kolesarji, ki so na svojih »konjičkih« jurišali na Trstelj. Skoraj 50 kolesarjev in kolesark se je podalo na krožno pot skozi Renče in po strmi poti na Trstelj.

Sobotne popoldanske aktivnosti so se pričele z odprtjem mednarodne slikarske razstave v kulturni dvorani v Renčah. Popoldne je pod kostanji ob reki Vipavi prav veselo žuborelo. V senci starega mlina so vaški možje igrali briškolo, na številnih stojnicah pa so se ponujale dobrote domače kuhinje. **Severina Rijavec**, ljubiteljska slikarka iz našega društva, je pripravila likovno delavnico za najmlajše. Občina Renče-Vogrsko je letos pripravila tudi zelo zanimivo okroglo mizo z naslovom *Ponovno zaživeti z Vipavo*. Eno najbolj atraktivnih dogajanj prireditev

je bil prav gotovo športno-rekreacijski spust po reki Vipavi. Od Arčonov do starega renškega mosta so z doma izdelanimi plovili priveslali nadobudni rečni mornarji. Dogajanje ob Vipavi sta popestrila **Florida** in **Branko Petelin** v renški noši.

V večernih urah se je dogajanje preselilo za stavbo nekdanjega Zadrúžnega doma oz. KS Renče, kjer smo lahko zaplesali na lesenem »brjárju« pod mogočnima platanama.

Oktobra smo skupaj z **Društvom upokojencev Renče** sodelovali na *Sejmu nevladnih organizacij* v Grgarskih Ravnah, kjer smo predstavili dejavnosti društva in prisotne informirali tudi o naših publikacijah. V tem mesecu smo se še posebej dejavno posvetili organizaciji 7. tradicionalnega pohoda po Gregorčičevi poti. Na Gradišču nas je tudi tokrat pričakala **Melanija Kerševan**, dobra poznavalka Gregorčičevega opusa, in nas seznanila z zanimivimi

nosila ime *Gregorčičeva poezija v sliki*. Kot vsako leto smo decembra pomagali pri organizaciji in izvedbi novoletnega živčava, ki je namenjen predvsem otrokom in njihovim staršem. Letošnje praznovanje je bilo pod košatimi platanami za nekdanjim Zadrúžnim domom, kjer so predstavniki krajevnih skupnosti Bukovica-Volčja Draga, Vogrsko in Renče kuhali domače klobase v posebej za to priložnost narejenih »špargertih«. Za posebno sladko presenečenje so poskrbele predstavnice Rdečega križa, za otroški program ob pričakovanju prihoda dedka Mraza pa predstavnici Društva Mladi Renče-Vogrsko z gledališko predstavo *Ledeno kraljestvo*. Članica društva je na stojnici predstavila letos izdano knjigo *Poriñnskuo* in knjigo *Aleksandrinke iz Renč*, ki so ju obiskovalci lahko tudi kupili. Bilo je iskreno in veselo vzdušje. Slikarke, članice likovne sekcije, so bile

Nadaljujemo tudi s projektom o ureditvi muzejske zbirke na temo prve svetovne vojne v stari mrliški vežici na renškem pokopališču. K sodelovanju smo povabili šolo, da bi tudi otroci sodelovali pri zbiranju gradiva, in **Društvo Soška fronta**, da pomaga optimalno oblikovati tako majhen prostor, sodeluje pa tudi pri zbiranju oz. razvrščanju gradiva. Krajevna skupnost Renče nam bo pomagala pri obnovi, mi pa bomo uredili vsebino muzeja. Projekt o obnovi stare javne tehtnice – »vage« na starem placu, ki ga koordinira **Zdenko Zorn**, je v končni fazi. Vaga je že obnovljena in vpisana v register tehnične nepremičninske kulturne dediščine Slovenije. Trenutno čakamo še dokumentacijo s tehničnega registra in oblikovanje informativnih panojev o »vagi«. Poleg vsega naštetega sodelujemo tudi z **Osnovno šolo Dornberk** pri postavitvi krožne peš in kolesarske poti z delovnim

podrobnostmi iz Gregorčičevega življenja in dela. V goste smo povabili pesnika **Cirila Zlobca**, ki je lani slavil 90-letnico življenja, a mu je žal prav tistega dne spet ponagajala bolezen. Njegovo umetniško delo je imenitno predstavil in skozi poznavalsko optiko niansirano osvetlil profesor in literarni kritik **Bojan Bratina**. Z izbrano besedo se mu je pridružil tržaški pesnik in Zlobčev prijatelj **Marko Kravos**. V mojstrstvo besede in pesnikovega verza nas je z vrhunsko interpretacijo popeljal gledališki igralec **Radoš Bolčina**, ki je ob spremljavi citer doživetvo predstavil izbor pesmi iz Zlobčeve antologije *Ljubezen, čudež duše in telesa*. Imenitno igralčevo interpretacijo pesmi je z izbrano glasbo poudarila citrarka **Janka Frančeskin**. Ob zaključku je prisotne pozdravil tudi **Boris Pangerc**, tržaški pesnik in prvi slavnostni govornik ob odprtju Gregorčičeve poti, in pohvalil organizatorje ter izvajalce za tankočuten prikaz velikega pesnika. Novembra so naše slikarke razstavljale v galeriji Frnaža v Novi Gorici. Razstava je

leta 2016 zelo aktivne. Sodelovale so na že prej omenjenih razstavah, njihova dejavnost pa je bila še širša. Razstavljajo posamezno in skupinsko, redno se izobražujejo na likovnem tečaju pod mentorstvom akademske slikarke **Jane Dolenc**. V tečaju so zajete različne likovne zvrsti, ki pripomorejo k njihovi rasti in izpopolnjevanju. Več o slikarkah in njihovem delu je na občnem zboru marca poročala **Hema Jakin**, vodja slikarske sekcije.

Leta 2016 smo nadaljevali s projekti, ki potekajo že več časa in imajo prvenstveno etnološki predznak. Stazica Zorn s sodelavci nadaljuje z zbiranjem gradiva za publikacijo o renških zidarjih. Z magistro **Ingo Miklavčič Brezigar** smo se dogovorili, da nam bo zbrano gradivo pomagala urediti in predstaviti.

Projekt o renških ledinskih imenih, ki ga vodi **Miran Pahor**, je zaključen in oblikovalec je končal z izdelavo zemljevida z imeni. Potrebna je le še spremna beseda in kazalo oz. nekakšna priloga k zemljevidu.

imenom *Pot Aleksandrink*. Projekt je komaj v začetni fazi. Trenutno se dogovarjamo o trasi poti in oblikovanju informacijskih tabel ob poti.

Poteka tudi projekt *LAS – v objemu sonca*, kjer je aktivno sodeloval in še sodeluje naš predstavnik **Edi Prošt**. Imeli smo že nekaj sestankov glede oblikovanja projekta za prijavo na Lasova sredstva. Okviri projekta so zastavljeni, trenutno pa potekajo nadaljnji pogovori in zbiranje partnerjev.

Nadaljujejo se sestanki s **Fundacijo BIT PLANOTA** (stičišče nevladnih organizacij) o možnosti sodelovanja in medsebojne pomoči. Fundacija nam bo med drugim pomagala pri postavitvi internetne strani, na kateri se bo predstavilo naše društvo in kjer bomo sproti beležili pomembne dogodke in dejavnosti društva. ■

Vesna Pahor
Foto: arhiv Društva KUL-TU-RA Renče

Zbor članov Društva upokojencev Bukovica–Volčja Draga

Vsako leto marca potekajo zbori članov društev, da se pregleda vsebino, delo in finančno poslovanje društva v preteklem letu. To je običajno tudi priložnost za prijetna srečanja. Nič drugače ni bilo v petek, 31. marca, ko smo se po nekaj mesecih srečali člani Društva upokojencev Bukovica–Volčja Draga. Poleg zaključnega obračuna smo imeli v dnevnem redu tudi volitve organov društva.

Velikih sprememb ni bilo, pravzaprav je vodstvo ostalo isto, le trije poverjeniki – člani upravnega odbora so se odpovedali delu v odboru. Omenim naj le **Marijo Makuc**, ki po petih mandatih oz. več kot 20 letih zapušča upravni odbor, je pa obljubila, da bo ob naših srečanjih še vedno spekla svoj odlični jabolčni zavitek.

Kot je bilo razvidno iz poročila, smo leto uspešno zaključili. Poročilo o delu v preteklem letu so nam na kratko predstavili tudi povabljeni gostje: **Dušan Nemec** o delu in

načrtih v Krajevni skupnosti Bukovica–Volčja Draga in župan **Aleš Bucik** o delu in kratkoročnih planih v občini Renče-Vogrsko. O delu in planih društev upokojencev na pokrajinskem in državnem nivoju nam je spregovoril predsednik Pokrajinske zveze društev upokojencev Severne Primorske **Zlatko Martin Marušič**.

Po kratkem kulturnem programu, ki sta ga pripravila naš pevski zbor **Klasje** in na novo odkrit pesniški talent **Zvonko Petejan**, smo si lahko ogledali še »mini« slikarsko razstavo, kjer so nekaj svojih del postavili na ogled **Ana Marija Brankovič**, **Dušan Mihelj** in **Renata Tischer**, **Marta Abram** pa je oder okrasila s kvačkani izdelki, ki so nakazovali prihajajoče velikonočne praznike.

V kletnih prostorih smo se vsi skupaj še malo poveselili, nekaj dobrega pojedli in popili, nekateri pa še zaplesali. 31. marec se je že prevesil v 1. april, ko smo zadnji zapuščali naš kulturni dom, v katerem se je zadnje leto zvrstilo toliko dogodkov, da je bilo vsem pravzaprav nemogoče slediti. ■

Albinca Pisk
Foto: Bogo Rusjan

Občni zbor KTŠ društva Bukovica–Volčja Draga

V petek, 24. marca, smo se člani in bodoči člani zbrali na občnem zboru **Kulturno-turističnega in športnega društva Bukovica–Volčja Draga**.

Pregledali smo lani opravljeno delo, finančno poročilo in poročilo nadzornega odbora.

Kot društvo smo bili leta 2016 zelo aktivni, saj smo pripravili in sodelovali na različnih dogodkih v občini (pustni voz je potoval skozi celo občino, jurjevanje s konjeniki, ocenjevanje vin, martinovanje, silvestrovanje, obisk jubilarov itd.).

Tudi letošnje leto bo ponudilo pestro izbiro dogodkov: jurjevanje s konjeniki, ki postaja že tradicionalno, priprava kresa na Lakenesu skupaj z Društvom Mladi Renče-Vogrsko in še in še. Za vsakega se bo tudi v prihodnosti kaj našlo, le čas si je treba vzeti.

Medse smo sprejeli kar nekaj novih članov. Vsakega se razveselimo in tudi vas vabimo v našo družbo. Odločili smo se, da se vam

še bolj približamo, zato vas vabimo, da všečkate našo stran na Facebooku: **KTŠ Bukovica Volčja Draga**, kjer najdete koledar dogodkov in še marsikaj zanimivega. Imamo pa tudi nov elektronski naslov, kamor nam lahko pošljete svoje želje, predloge ali ideje

za izboljšave. Veseli bomo vaših mnenj. Pišite nam na ktzd.bukovicavolcjadraga@gmail.com. ■

Mirjam Bavdaž
Foto: Bogo Rusjan

Proslava ob 75. obletnici ustanovitve Odbora OF v Bukovici

Marca je poteklo 75 let od ustanovitve prvega odbora OF za Bukovico na domačiji **Ivana Morela**. Ob tej priložnosti je Krajevni odbor Združenja borcev za vrednote NOB Bukovica-Volčja Draga 26. marca pripravil krajšo slovesnost na domačiji **Morel-Masten** v Bukovici 85.

Na proslavi so sodelovali **Mešani pevski zbor Klasje Bukovica-Volčja Draga** in recitatorke **Anja** in **Gaja Petrovič** ter **Karmen Vidmar**. Slavnostni govornik je bil medvojni politični aktivist in zapornik, partizan in povojni aktivni udeleženec v obnovi porušene domovine, tako v vasi kot tudi na raznih drugih odgovornih položajih v okraju in republici, **Franc Beltram** iz Volčje Drage. Slovesnosti se je udeležil tudi eden od treh še živečih partizanov v naši krajevni skupnosti **Andrej Pavšič** iz Bukovice.

V daljšem nagovoru je Franc Beltram najprej spomnil na same začetke odpora na našem ozemlju, ko sta novembra 1920 Primorska in Istra s podpisom rapalske pogodbe pripadli Kraljevini Italiji. Oktobra 1922 je namreč v Italiji prevzela oblast fašistična stranka, kar je povzročilo stopnjevanje fašističnega nasilja v naših krajih, pod katerim pa primorski narod ni klonil. Ljudje so se namreč začeli organizirati in delovati v raznih društvih in organizacijah, kjer so zavedno gojili slovensko besedo, osveščali vaščane in obujali narodno zavest; v okvir tega delovanja je umestil tudi sestanek na Kremancah konec leta 1941, ki je za goriške Slovence zgodovinskega pomena. Na tem sestanku so se udeleženci namreč dogovorili, da bodo začeli ustanavljati odbore

Osvobodilne fronte po vaseh. Osnovni namen teh odborov naj bi bil zbiranje pristo-voljcev, hrane, oblačil, orožja in streliva za partizanske enote. Posebej je tudi poudaril, da je na tem sestanku sodeloval naš krajan **Franc Žižmond** iz Volčje Drage.

Slavnostni govornik je v nadaljevanju še posebej poudaril, da se je OF v Bukovici in Volčji Dragi organizirala že v začetku februarja 1942 – zaradi večje konspiracije v trojках, ki so delovale pod vodstvom mladinske organizacije. Prvo trojko je organiziral **Rudolf Gregorič** iz Bukovice, v njej sta bila še **Cvetko Martelanc** in **Alojz Krpan** iz Volčje Drage. Marca 1942 je Martelanc organiziral drugo trojko. V njej so bili **Rihard Saksida**, **Bernarda Lovec** in

bil maja 1942 zaradi fašističnega nasilja prisiljen prenehati s svojim delovanjem. Nadomestil ga je nov odbor, ki je bil kot prvi odbor OF za Volčjo Drago organiziran julija 1942 pod vodstvom znanega aktivista **Julija Beltrama – Janka** v hiši **Franca Žižmonda** v Lamovem. Člani odbora so bili **Jožef Nardin** iz Bukovice kot tajnik, **Zdravko Mozetič** iz Bukovice kot vojaški referent, **Ivan Morel** iz Bukovice kot ekonom, **Franc Žižmond** iz Volčje Drage kot član in **Ferdinand Rusjan – Nando** iz Volčje Drage kot član.

Na koncu je govornik poudaril, da sta vasi Bukovica in Volčja Draga dali pomemben doprinos k osvoboditvi tako Primorske kot cele Slovenije, saj se je v partizanskih vrstah borilo kar 135 vaščanov. Žal je v bojih padlo

Antonija Nemec iz Volčje Drage. V Bukovici je delovala trojka **Franc Beltram** iz Bukovice ter **Milan Vižintin** in **Franc Balič** iz Šempe-tra. Na Volčji Dragi v Lamovem je delovala trojka **Ivan Košuta**, **Ivan Ožbolt** in **Jožef Beltram**.

Naslednja pomembna prelomnica se je zgodila marca 1942, ko so se v hiši Ivana Morela ob organizacijski pomoči **Aleksandra Siliča** iz Bilj sestali antifašisti iz Bukovice. Na sestanku, ki ga je vodil **Velušček – Matevž**, je bil ustanovljen prvi odbor OF v Bukovici. Njegovi člani so bili **Zdravko Mozetič** kot vojaški referent, **Jožef Nardin** kot blagajnik, **Ivan Morel** kot ekonom in **Mirko Gregorič** kot član. Bukovski odbor OF, ki se je najpogosteje sestajal v hiši Jožefa Nardina, po domače Žorža, je

41 borcev, 18 vaščanov so Nemci ustrelili kot talce, 17 vaščanov pa je kot žrtev fašističnega terorja umrlo v zaporih in taboriščih. Zaključil je z mislijo, da je **preteklost dejstvo, katerega se ne da spremeniti, sestavni del te preteklosti pa je tudi narodnoosvobodilni boj primorskega naroda, katerega ni mogoče zanikati, še manj pa pozabiti**.

Ob zaključku proslave se je **Stanko Komel** v imenu KO Bukovica-Volčja Draga zahvalil vsem sodelujočim, gostiteljema **Dušanu** in **Danici Masten**, **Tatjani Komel** in **Bogdanu Bergoču** za pripravo in postrežbo zakuske ter **Kamnoseštvu Mužina** iz Batuj za brezplačno obnovo spominske plošče. ■

PESEM O VOLČJI DRAGI...

Avtor Zvonko Petejan

Na sveti je dousti lepih vasi,
v Vipavski dolini j ena taka
podubnih pej skorej nekjir jeh ni
nobena ji ni enaka.

Je Lovčeva Draga, Dougo, Štacjun,
Lemuvo, Doline, powsod nm je lepu
na rampu se vzdignem
pod manu leži
najlepš kraj n sveti
Volčje Draga si ti.

KO ZB Bukovica-Volčja Draga
Foto: Bogomir Rusjan

Obeležitev 26. obletnice mobilizacijsko-taktične vaje »Premik 91«

24. marca so na Vogrskem počastili spomin na čas, ko se je uresničeval in udeleževal sen o samostojni slovenski državi. Takrat je bil čas, ko se je odločalo o prihodnosti Slovenije kot države in v tem duhu se je z mobilizacijsko taktično vajo »Premik 91«, ki je predstavljala preizkus sposobnosti opravljanja obrambnih nalog, začela pisati beseda Domovina z veliko začetnico.

Spomladi leta 1991 se je pričelo intenzivno urjenje poveljstev in enot vojne sestave Teritorialne obrambe Republike Slovenije. To je bil sestavni del priprav na osamosvojitve Slovenije. V sklop priprav na osamosvojitve Slovenije je spadala tudi mobilizacijsko taktična vaja »Premik 91«, ki je trajala od 22. do 24. marca 1991. Z angažiranjem sil Teritorialne obrambe na tej vaji se je želelo oceniti operativne sposobnosti Teritorialne obrambe, saj bi uspešna predstavitev in mobilizacijsko taktična sposobnost enote Teritorialne obrambe vplivala na nadaljnje ukrepe aktualne oblasti. Ta je v Teritorialni obrambi začutila realno vojaško moč v podporo osamosvojitvi.

Osnovna zamisel vaje je bila izvesti mobilizacijo 1. bataljona 12. brigade 6. pokrajinskega štaba Teritorialne obrambe Severnoprimske pokrajine. Bataljon se je mobiliziral prav na Vogrskem. Po scenariju vaje se je najprej opravil premik na smeri Vogrsko–Sodražica–Kočevje–Mokronog–Šmarjeta. Med premikom je bilo načrtovano preverjanje taktičnega delovanja enot ob napadih iz zraka in ob napadu iz zasede ter protidiverzantski boj.

Vaja »Premik 91« je več kot potrdila pripravljenost Teritorialne obrambe Republike Slovenije (TO RS), da le-ta postane ključni nosilec obrambe prek oboroženih oblik v okviru obrambnega sistema, če bi bile ogrožene svoboda, neodvisnost in ozemeljska celovitost Slovenije. Iz tedanje Teritorialne obrambe je namreč nastala Slovenska vojska, ki sedaj kot sodobna profesionalna vojska skrbi za mir tako doma

kot tudi v mirovni misijah na tujem. Prejemniki spominskega znaka »Premik

91«, pripadniki kratke TO RS, ki so aktivno sodelovali pri mobilizacijsko-taktični vaji »Premik 91«, imenovani tudi »premičarji«, se ob obletnici vaje že tradicionalno srečujejo, enkrat na Primorskem, kjer se je vaja začela, drugič na Dolenskem, kjer se je zaključila. Letos je bila gostiteljica Primorska,

srečanje pa so soorganizirali TERP 1. BR SV, OZVVS »Veteran« Nova Gorica in Občina Renče-Vogrsko.

Teritorialni polk 1. brigade Slovenske vojske je »premičarji« najprej sprejel v vojaškem objektu na Ajševici, kjer jih je pozdravil podžupan MO Nova Gorica **Marko Tribušon**, v nadaljevanju pa je **Davor Kernel** iz Goriškega muzeja predstavil delovanje IX. korpusa in Partizanskih odredov Slovenije in odprl razstavo na to temo. Udeleženci so si ogledali še spominsko sobo TERP-a. Popoldne se je na Vogrskem ob osnovni šoli, kjer se je leta 1991 odvijala mobilizacija enot TO, odvijala osrednja slovesnost. Prisotne je naprej pozdravil župan Občine Renče-Vogrsko **Aleš Bucik**, častni gost in slavnostni govornik pa je bil brigadir **Ernest Anželj**, ki je med ostalim dejal: »Če ne bi bilo Teritorialne obrambe, zaupanja, enotnosti in podpore našega naroda, bi bila slovenska pot v samostojnost in državnost, zelo verjetno, mnogo težja,« in nadaljeval: »Domoljubje je v vsaki državni skupnosti, navkljub tehnološkemu razvoju, še vedno temeljno čustvo, iz katerega izhajajo vse druge vrednote.« Zaključil je z besedami: »Bodimo ponosni nase, na svoje družine, na svoje tovariše, spoštujemo svoj rod, svoj dom, svojo vojsko in SVOJO DOMOVINO!« Slovesnost so popestrili nastopi otroškega pevskega zbora Podružnične šole Vogrsko, **Pihalni orkester Vogrsko** in veteranski duo **Vladka Gal Janeš** in **Dušan Bremec**. Slovesnost se je zaključila s prijetnim druženjem v šolski avli, »premičarji« pa so že načrtovali prihodnje druženje. ■

Ppk. Franc Pangerc
Foto: NVU V. r. Matej Maglica in
Lucijan Saksida

26. obletnica mobilizacijsko-taktične vaje »Premik 91«

22. marca je minilo že 26 let od izvedbe mobilizacijsko-taktične vaje »Premik 91«, ki se je začela prav tu, na Vogrskem.

V ta namen smo se zbrali v petek, 24. marca, da bi počastili spomin na čas, ko se je uresničeval sen o samostojni državi – Sloveniji.

Na prireditvi so poleg praporistov prisostovali še slavnostni govornik brigadir **Ernest Anželj**, predsednik območnega združenja veteranov Veteran Nova Gorica **Srečko Lisjak**, namestnik poveljnika teritorialnega polka 1. brigade Slovenske vojske podpolkovnik **Franc Pangerc**, župan Občine Renče-Vogrsko **Aleš Bucik**, predsednica KS Vogrsko **Katarina Tischer Gregorič**, premikači in premikačice, veterani in veteranke ter krajanj Vogrskega. Kulturni program so pripravili učenci POŠ

Vogrsko, domači **Pihalni orkester Vogrsko**, **Vladka Gal Janeš** in **Dušan Bremec**.

Predsednik območnega združenja veteranov Veteran Nova Gorica **Srečko Lisjak** je podelil posebni priznanji za dragocen prispevek k ohranjanju vrednot spomina na osamosvojitve naše domovine Krajevni skupnosti Vogrsko in Teritorialnemu polku 1. brigade Slovenske vojske. Slovesnost smo zaključili s koračnico Pihalnega orkestra Vogrsko ob prijetnem druženju v atriju POŠ Vogrsko. V prihodnjih dneh bosta Krajevna skupnost Vogrsko in Teritorialni polk 1. brigade Slo-

venske vojske organizirala ogled vojaškega objekta Ajševica za vse učence POŠ Vogrsko, ki vsakokrat sodelujejo na obeležitvi in počastitvi spomina na mobilizacijsko-taktično vajo »Premik 91«. ■

Tekst: Katarina Tischer Gregorič
Foto: NVU v. r. Matej Maglica in Lucijan Saksida

Gremo v teater!

Marec je eden lepših mesecev leta. Marca prihaja pomlad, na gregorjevo se ptički ženijo, ljudje pa v tem mesecu praznujemo več praznikov. Na začetku marca praznujejo vse ženske, dva dni kasneje vsi moški, 25. marca pa vse mamice. Vsi radi praznujemo v veselem in prijetnem druženju z ljudmi, ob katerih nam je lepo. Krajevna skupnost Vogrsko je v ta namen pripravila prijetno druženje krajanov v dvorani pri šoli.

Medse smo povabili člani **Prosvetnega društva Standrež**, ki so za nas pripravili smeha polno predstavo *Gremo v teater!* Dvorano smo napolnili do zadnjega kotička – stole smo si morali izposoditi še iz šolske jedilnice.

Ob koncu druženja smo vse obiskovalke obdarili z rožico, moškim pa smo, kot pravi stara tradicija, »postregli« s trnjevo krono, suho klobaso in suho »češpo«. ■

Tekst in foto: Katarina Tischer Gregorič

Velikonočni koncert otroških pevskih zborov

Tako na Vogrskem kot v Bukovici že več let delujeta otroška cerkvena pevska zbora. In ni skrivnost, da se zbora ob večjih praznikih družita in skupaj zapojeta.

Letos sta zbora, ki ju vodita **Katarina Tischer Gregorič** in **Adrijana Lazič**, pripravila tretji velikonočni koncert, ki postaja, lahko bi rekli, že tradicionalni. Na veliko noč so se otroci zbrali v župnijski cerkvi na Vogrskem in skupaj pripravili prijeten velikonočni program. Vsak zbor je zapel dve pesmi, za konec pa so zapeli skupno pesem *Pesem vesela*.

Koncert so v soboto, 22. aprila, ponovili tudi v župnijski cerkvi v Bukovici. Po koncertu je sledilo skupno druženje in sladkanje ob dobrotah, ki so jih pripravile mame in none.

Obe zborovodkinji se zahvaljujeva

otrokom, ki radi in pridno prepevajo, in staršem, ki te otroke vestno vozite na vaje in nastope. ■

Tekst in foto: Katarina Tischer Gregorič

Letni koncert Poučevanja glasbe Renče

V dvorani Mestne občine Nova Gorica so v četrtek, 6. aprila, zopet odmevali zvoki kitar in violin. Učenci **Poučevanja glasbe Renče** so skupaj z učiteljico **Evo Böhmovo** pripravili že četrti javni koncert. Otroci so se zbrali v prijetnem spomladanskem vzdušju, da bi osrečili svoje sorodnike, znance in ostale, ki jih navdušuje svet glasbe.

Nastopajoči so že v popoldanskih urah prišli na vajo, saj je vaja doma ali pri pouku v Renčah drugačna kot v veliki dvorani. Polna dvorana poslušalcev je s ploskanjem

pozdravila skupino violinistov, ki so zaigrali uvodno skladbo. V prijetnem razpoloženju se je koncert nadaljeval z nastopom najmlajših učencev violinskega in kitarskega oddelka. Sledile so tudi glasbene točke, ki so jih pripravili starejši glasbeniki. Predstavili so se učenci v starosti med 6 in 18 let ter nas popeljali v sodobno, starejšo, tujo in slovensko glasbo. Prisluhnili smo tako samostojnim kot tudi skupinskim nastopom. Koncert je bil glasbeno zelo razgiban. Igrali so violinisti **Patrik Fabrizio**, **Isabel Weitzer**, **Zala Tavčar**, **Lea Maitz**, **Lia Nardin Bizjak**, **Filip Badalič**, **Eni Zorn** in **Anastasia Dami-**

an ter kitaristi **Anže Saksida**, **Nika Komac**, **Miha Pegan**, **Kristjan Tomažič**, **Maša Komel**, **Maj Mozetič**, **Timotej Stanič**, **Gabrijel Gregorič** in **Jaša Mozetič**. Nastopajoči so bili nagrajeni z velikim aplavzom. Večer se je zaključil v prijetnem druženju, vsi so se posladkali s tortico.

Hvala vsem, ki ste prispevali, da se je koncert tako lepo iztekel: Poučevanju glasbe Renče, učiteljici Evi, klavirski spremljevalki **Teodori Prinčič**, staršem in predvsem vsem učencem. Igrali ste čudovito. ■

Eva in Petr Bohm
Foto: Katarina Tischer Gregorič

Zlata priznanja tudi na Vogrsko

V **Godbeniški šoli Vogrsko** se veselimo vseh uspehov naših učencev in radi se pohvalimo z njimi.

V ponedeljek, 6. februarja, se je učenec Godbeniške šole Vogrsko in član **Pihalnega orkestra Vogrsko Liam Marc Baša** udeležil Regijskega tekmovanja mladih glasbenikov Primorske. Pod mentorstvom **Nejca Kovačiča** je v kategoriji Evfonij 1B osvojil **zlato**

priznanje (dosegel je 90 točk).
Zatem smo se v soboto, 18. marca, razveselili še enega uspeha našega učenca in člana pihalnega orkestra. Liam je na 46. tekmovanju mladih glasbenikov Republike Slovenije TEMSIG 2017 pod mentorstvom Nejca Kovačiča v kategoriji Evfonij 1B osvojil **srebrno plaketo** (91,67 točke).
Odlično se je Liam odrezal tudi na aprilskem mednarodnem tekmovanju Svirél

2017. V kategoriji C je dosegel 96 točk in tako še enkrat zablestel z zlatom v rokah. Zlato sta si priigrala tudi člana Šolskega orkestra **Vogrsko – Elizabeta Šajina** na kontrabasu in **Jakob Maj Šajina** na tolkalih. Iskrene čestitke vsem trem mladim glasbenikom in veliko uspehov še naprej! ■

Jasna Živec
Foto: arhiv družine Marc Baša

Pihalni orkester Vogrsko praznuje

Od leta 1932, ko se je glasbena zasedba morala uradno registrirati in zato velja to leto za uradni začetek orkestra, letos mineva 85 let, zato bo domači pihalni orkester to leto praznično obarval.

V soboto, 3. junija, bo v naši občini še posebej pestro. Ob 15. uri bo šest orkestrrov igralo na različnih lokacijah po občini. Glavno dogajanje pa se bo odvijalo na prizorišču Lakeness na Volčji Dragi,

kjer bo potekal pravi glasbeni festival. Od 18. ure dalje se bo s kratkim programom predstavil vsak gostujoči orkester, okrog 20. ure pa bo nastopil slavljenec **Pihalni orkester Vogrsko** z zabavnim jubilejnim programom.

Da pa ne bo vsega prehitro konec, bo v poznih večernih urah potekala zabava s skupino **Ikebana**, nastopili pa bodo tudi trubači **Dej še'n litro**. Vabljeni na pestro glasbeno popoldne! ■

Jasna Živec
Foto: Bogo Rusjan

Pihalni orkester Vogrsko VABI

v soboto, 3. 6. 2017, od 16. ure dalje,
na prizorišče Lakeness.

Dogajanje:

15.00	Kratki nastopi orkestrrov na različnih lokacijah po vseh treh krajevnih skupnostih v občini
16.00–18.00	Zabavne in športne igre za člane orkestrrov
18.00–20.00	Kratki nastopi gostujočih orkestrrov
20.00	Nastop Pihalnega orkestra Vogrsko
21.00	Zabava s skupino Ikebana in trubači Dej še'n litro

Vstopnine ni!

V primeru slabega vremena se dogodek prestavi na soboto, 10. junija.

Aktivni učenci Godbeniške šole Vogrsko

Šolsko leto se je hitro prevesilo v drugo polovico in tudi za učence **Godbeniške šole Vogrsko** ni časa za oddih. Pridno vadijo, nastopajo, tekmujejo, proti koncu šolskega leta pa bodo v svoje vrste tudi vabili nove bodoče godbenike.

V torek, 21. marca, je v Godbeniški šoli Vogrsko potekal drugi interni nastop. Na internih nastopih se predstavijo predvsem mlajši učenci godbeniške šole. Tudi tokrat je bilo tako. Prisluhnili smo kljunastim in prečnim flavtam, klarinetom, saksofonom, tolkalom, za posebno popestritev pa sta poskrbela učenca, ki poleg naše godbeniške šole obiskujeta tudi ure harmonike, in zazibali smo se v ritmičnih vsem dobro poznanih domačih skladbah.

V torek, 11. aprila, pa je na Glasbeni šoli Nova Gorica potekalo 2. srečanje flavtistov goriških glasbenih šol. Tega dogodka sta se udeležili tudi učenci Godbeniške šole Vogrsko. Na srečanju flavtistov je sodelovalo osem glasbenih šol, od tega štiri italijanske. Med osemnajstimi točkami sta iz naše godbeniške šole nastopili **Lucija Nemec** in **Zana Šuligoj**, učenki 2. in 1. razreda prečne flavte, pod mentorstvom **Jasne Živec**, na klavirju pa ju je spremljal **Miha Štokelj**. Lepo je bilo slišati znane in manj znane melodije izpod prstov mladih nadobudnežev, ki jih povezuje ljubezen do glasbe in lepega, čarobnega instrumenta,

kot je flavta.

Pred koncem šolskega leta godbeniška šola pripravlja še nekaj dogodkov. V začetku maja so se starejši učenci predstavili na skoraj že tradicionalnem spomladanskem koncertu. Učenci se bodo predstavili tudi junija na koncertu mladih glasbenikov naše občine v Bukovici in na zaključnem dogodku ob podelitvi spričeval v atriju osnovne šole na Vogrskem. Med te otroke, ki odraščajo z glasbo in gojijo glasbeno kulturo okolja, vabimo tudi nove

godbenike. V Godbeniško šolo Vogrsko vpisujemo na vse instrumente, ki so v pihalnem orkestru: pihala, trobila in tolkala. Več informacij o vpisu dobite na vabilu in na spletni strani godbeniške šole. ■

— Tekst in foto: Jasna Živec

GODBENIŠKA ŠOLA VOGRSKO VABI K VPISU

KOGA? Otroke stare nad 7 let.

ZAKAJ? Da bi se naučili igrati kakšen instrument in spoznali čudoviti svet glasbe. Skupaj se bomo družili tudi na glasbenem vikendu, različnih delavnicah, pripravljali interne nastope in koncerte ter se udeležili različnih tekmovanj.

KDAJ JE VPIS? Od 1. 6. 2017 do 30. 6. 2017.

KJE POTEKA POUK? V Zadržnem domu na Vogrskem.

INFORMACIJE:

- <http://www.godbeniskasolavogrsko.si/>
- 041 493 758 (Valentina Saksida)

*Pihalni orkester Vogrsko
Godbeniška šola Vogrsko*

Afrika na Vogrskem

Pust je posebno doživetje tudi za člane **Pihalnega orkestra Vogrsko**. Letos so se na ta čas posebej pripravili. Naučili so se novo skladbo in koreografijo, izbrali primerne kostume in tudi prevozno sredstvo.

In so se odpravili – najprej so na pustno soboto z nastopom otvorili pustno povorko v Šempetru. Kot na safariju so gledalci bili priča žirafam, zebrom, nosorogom, opicam, levinjam, manjkal ni niti kralj živali, lev. Vsem znana skladba *The lion sleeps tonight* je odmevala po Šempetru in zbrani godbeniki so navdušili. Od tam pa direktno na Vogrsko, kjer so jih vaščani že pričakovali. Po Vogrskem so afriške živali razveseljevale do poznih

večernih ur in tudi v nedeljo. Kot vsako leto so bili člani orkestra povsod lepo sprejeti – zahvaljujemo se vsem vašča-

nom za dobro voljo. Upamo, da smo vam polepšali pustni čas in se prihodnje leto spet vidimo! ■

Jasna Živec
Foto: Boštjan Baša in
Nuša Hvalica

60 skupnih let Brune in Cirila Gregorič z Vogrskega

Pisalo se je leto 1957. Drugi marec. Dvajsetletna **Bruna** in **Ciril** sta dahnila »da« in začela se je njuna skupna pot v življenje.

Oba Vogrina, oba vesele narave in ni moglo biti drugače, kot da je preskočila iskra, ki se ga ne sme gasiti. »Bili so lepi časi,« pravita oba v en glas. »Bili smo mladi. In čeprav je bilo življenje zelo skromno, smo bili razigrani, radi smo plesali in se zabavali. Povsod smo hodili peš, saj še kolesa nisva imela. Pa saj smo bili večinoma vsi na istem.«

Ljubezen med mladima zakoncema je poskrbela za povečanje družine. Najprej se je rodil **Milovan**, zatem še **Fabijan**. Ob času pa sta prišli še **Ksenija** in **Eda** in ker čas teče, je pri Gregoričevih zdaj že polno nasledstva. **Jani**, **Nika** in **Matic** so v veselje in ponos tudi noni in nonotu. Skupno življenje ima več

podob. Vendar kadar med zakoncema veljajo ljubezen, spoštovanje in marsikdaj tudi razum, se zarišejo poti, na katere gledamo z radostjo in zadovoljstvom.

Bruna in Ciril sta ustvarila take poti in jih prepletla v skupno življenjsko pot, ki je 2. marca zabeležila 60-letnico. Še vedno aktivna in polna energije sta in ... Kot da se iskricice niso prav nič ohladile. Le malo drugače švigajo. Bolj modro in preudarno. Vsi njuni so jima pripravili »parton«, kot sta ga imela prvič in jima zaželeli še veliko veselih, zadovoljnih in zdravih skupnih let.

Čestitamo in kličemo na zdravje tudi v našem uredništvu! ■

Ingrid Kašča Bucik
Foto: Arhiv družine Gregorič

Uspešna zgodba: Šola ima talent 2017

nevtralnimi ocenjevanjem določili člani komisije: producent Glasbenega društva Nova **Gorazd Božič**, glasbenica in pevka **Nika Kodrič**, goriški rapar in freestyler **Valter Lapanja – Valterap**, poklicna igralka **Medea Novak** in plesni učitelj v plesni šoli Miro in tekmovalni plesalec **Miro Perat**. Vsak je tako dobil argumentirano oceno svojega nastopa in nabor točk, ki so na piedestal prve edicije Šole ima talent postavile:

Nikito Pečecnik s čutečim plesom s trakom *Metulj*,

Ivano Osojnik Kerševan z očarljivim petjem pesmi Christine Perri *Jar of hearts*, **Niko Uršič** (prečna flavta), **Tinkaro Hladnik** (vokal), **Majo Cotič** (klavir), **Lino Lazič** (prečna flavta) z dovršenim nastopom in interpretacijo pesmi *Skyfall*.

Učenci **Osnovne šole Lucijana Bratkoviča Bratušja Renče** so dobili priložnost za predstavitev svojih talentov, starši priložnost za novo dozo ponosa, vsi zainteresirani spektakularen večer, poln talenta, Šolski sklad pa je svoj račun ojačal za debelih 970 evrov! Najlepša hvala vsem, ki so kakorkoli pripomogli k temu uspehu!

Predsednica Upravnega odbora Šolskega sklada OŠ Renče **Ana Novak** je na plodna tla položila zrelo seme, ki bo – v to verjamemo – kmalu zasadilo cel gozd odkritih talentov. Za napolnitev mošnjička Šolskega sklada je namreč predlagala prireditev Šola ima talent in dogodek skupaj z organizacijskim odborom tudi več kot uspešno realizirala. Na predizbor se je prijavilo kar 29 raznolikih točk – na odru se je pelo, kotalkalo, igralo na inštrumente, čaralo, rapalo, pelo v spremljavi ritma lončkov, recitiralo, plesalo, plesalo s trakom, upravljaljo s kopačem in še in še. Vsaka točka posebej je dokazala, da OŠ Renče zagotovo ima talent in to ne enega! Otroci so bili neizmerno ustvarjalni, pogumni, samozavestni in so svoj nastop vzeli odgovorno in resno ter ga do glavne prireditve, ki jo je sproščeno in zabavno povezovala **Eva Kljun**, znana tudi kot **Marija Zmosta**, še dodelali in nadgradili. Prav vsak si zasluži poklon in iskrene čestitke!

Ker pa je Šola ima talent usmerjena tekmovalno, so bili na koncu razglašeni tudi zmagovalci, ki so jih s strokovnim in

► Prvouvrščena se bo tako zmagoslavno odpeljala z ultralahkim Pipistrelvim letalom, drugouvrščena bo lahko svoje prijatelje in prijateljice odpeljala v adrenalinsko-pustolovski park Soča Fun Park, tretjeouvrščene pa so si lahko skupaj ogledale film v kinodvorani Kulturnega doma Nova Gorica. Tudi ostali talenti niso odšli praznih rok, saj so prav vsi poleg diplome dobili tudi spodbudno nagrado za svoj trud.

Prepričani smo, da bo prireditvi Šola ima talent 2017 sledilo še mnogo drugih in tako omogočilo otrokom OŠ Renče brusenje svojih talentov in nabiranje izkušenj na velikem odru pred številčnim občinstvom. Čestitke za izjemno kakovosten dogodek, ki je do zadnjega kotička napolnil Dvorano Zorana Mušiča v Bukovici.

Vsi, ki bi želeli finančno podpreti delovanje Šolskega sklada OŠ Renče, sredstva

nakažete na TRR OŠ Renče: SI56 0140 1600 0000 018, ki je odprt pri UJP. Kot namen nakazila navedite „Za šolski sklad“ ali namembnost npr. za igrala, za prehrano itd.

Hvala! ■

Tina Krog
Foto: Arhiv OŠ Renče

Obisk muzeja novejšje zgodovine v Ljubljani

Ana Frank – zgodba za sedanjost

Muzej novejšje zgodovine Slovenije v Ljubljani, organizator razstave *Ana Frank – zgodba za sedanjost*, je učence OŠ Renče povabil, da za nagrado za vodenje po razstavi preživijo dan v njihovem muzeju v Ljubljani.

Učenci **Maja Cotič, Lea Vidič, Nika Uršič, Nika Mozetič, Urška Gruntar, Rok Merlak, Tinkara Hladnik** in **Anže Arčon** so po mednarodni razstavi *Ana Frank – zgodba za sedanjost*, ki jo je gostila naša šola, vodili učence naše šole, varovance Medice hotela iz Renč, člane Društva slepih in slabovidnih iz Nove Gorice, člane Rotary kluba Solkan in Lions kluba Vogrsko.

25. januarja je učence v muzeju v Ljubljani sprejela kustosinja **Monika Montanič** in nas popeljala skozi stalno razstavo – *Slovenci v 20. stoletju*, fotografsko zbirko muzeja, depoje in gostujočo razstavo *Nikoli jim ni bilo bolje?* Ob priložnosti mednarodnega dneva spomina na žrtve holokavsta smo poslušali pričevanje preživelega taboriščnika **Dušana Stefančiča**, ki je z nami delil svojo osebno izkušnjo. Kot najstnik je preživel strahote kar šestih koncentracijskih taborišč, med njimi zloglasnih uničevalnih taborišč Dachau in Mauthausen-Gusen.

Nika Mozetič: »Najbolj mi je bilo všeč, ko smo hodili po razstavi *Slovenci v socializmu*. Zanimivi so bili upodobljeni prostori: dnevna soba, kuhinja, jedilnica in igralnica. Veliko podobnih predmetov, ki sem jih videla tam, sem videla tudi doma. Zanimivo pa je bilo tudi videti, koliko fotografij imajo shranjenih, ki pa še niso na razstavi. V majhnem hladnem prostoru imajo shranjenih več kot dva milijona fotografij. Poslušali smo tudi pričevalca Dušana, ki je preživel kar šest taborišč in v vsakem je delal v kamnolomu.«

Urška Gruntar: »Najbolj mi je bilo všeč, ko smo poslušali pričevalca Dušana. Njegova zgodba je bila zelo zanimiva in polna čustev. Preživel je kar šest koncentracijskih taborišč. Zanimivo je, da kar vidimo na razstavi, je le procent vsega, kar v muzeju hranijo. Zelo mi je bil všeč likovni depo. Bogat je z raznimi

skulpturami, kipi, slikami in avtoportreti. Všeč mi je bila tudi razstava *Slovenci v socializmu*, bogata s predmeti, ki jih pogosto vidim pri babici.« ■

Nataša Prinčič
Foto: Monika Montanič

Postani raziskovalec – odkrij sporočilo, ki ti ga puščajo predniki

Učenci razreda 5.a osnovne šole Renče so sodelovali v natečaju *Postani raziskovalec – odkrij sporočilo, ki ti ga puščajo predniki*. Njihov plakat se je uvrstil med 10 najboljših.

Mednarodnega kongresa naturopatov v Ljubljani, kjer so zmagovalni šoli podelili nagrado, sta se udeležili **Hana Berginc** in razredničarka **Nives Hvalica**. ■

Nives Hvalica
Foto: Ingrid Heuffel Berginc

ZAHVALA

Spoštovani,
iz srca se vam želim zahvaliti za sodelovanje v našem natečaju. Prav vsak vaš trud je za nas izjemno dragocen.

Ko smo pregledovali vaše izdelke, smo bili presenečeni nad izjemnim bogastvom, marljivostjo in ljubeznijo, s katero ste vse skupaj sestavili. Še enkrat vam izrekam en velik hvala!

Ker želimo, da bi vaše delo ostalo za vedno med nami, smo se odločili, da bomo vaše plakate zbrali v publikacijo, ki jo bomo izdali in poslali vsaki šoli. Po vseh najboljših močeh si bomo prizadevali registrirati publikacijo in vaše ljudsko izročilo v kulturno dediščino Slovenije.

Vsa imena in priimki vseh otrok bodo jasno označeni.

Tudi mednarodna komisija na kongresu je bila presenečena nad vašim delom in seveda navdušena, zato se je odločila, da bodo tudi v njihovih državah ponovili podoben natečaj.

Naš skupni projekt in vaše delo bom s ponosom in z veseljem predstavila junija na evropskem naturopatskem kongresu v Madridu in julija na svetovnem naturopatskem kongresu v Phoenixu. Cel svet bo izvedel za vas.

Hvala vam. Lep pozdrav,

Erika Brajnik
predsednica Združenja naturopatov Slovenije

Ekskluzivno: Novice iz 5. a

Dragi bralci, bralke!

V razred 5. a OŠ Renče je 23. marca prišel **Ivan Oberdank**. Doma je iz Šempasa, po poklicu pa je zidar. Zna tudi izdelovati rože različnih sort iz odpadnega materiala in lepilnega traku.

Ko je prišel prvič v razred, je učence naučil delati vrtnice iz lepilnega traku. Izgledale so super! Bombastično. Tako nekako:

A veliko lepše so bile v živo. 23. marca pa je učence naučil izdelati orhideje. Izgledale so kot prave. Upajmo, da jih ne bo kdo zalil. Takšne so bile:

Naslednji dan je bila na hodniku pred razredom razstava orhidej, ki so jih naredili učenci. Priporočamo ogled. Kdo bi rekel, kaj zmorejo otroci z vodstvom odraslega! Ko smo že pri odraslih:

Ivan zna tudi lepo risati. Narisal nam je Spužija Kvadratnika in račko z lupino na glavi.

Vaša mama/žena bo presrečna, če ji

podarite kaj takšnega. Čudovita ideja za darilo! ■

Ivana Osojnik Kerševan,
OŠ Renče, 5. a
Foto: Arhiv OŠ Renče

Občinski otroški parlament OŠ Renče

V sredo, 15. marca, je na naši šoli v Renčah potekal občinski parlament.

Vodili sva ga **Urška Gruntar** in **Nika Mozetič**. Udeležili so se ga župan **Aleš Bucik**, podžupan **Radovan Rusjan**, predsednik Krajevne skupnosti Renče **Borut Zorn**, ravnatelj **Bogomir Furlan** in predstavnica oddelka za družbene dejavnosti občine **Vladka Gal Janeš**. Prisotni smo bili še predstavniki razredov, in sicer od 2. do 9. razreda, vključno s predstavniki iz POŠ Bukovica.

Po uvodnem pozdravu smo se kot vsako leto tudi tokrat posvetili temi otroškega parlamenta, letos z naslovom *Otroci in načrtovanje prihodnosti*. V naslednji točki dnevnega reda smo se posvetili rubriki *Kje me čevlji žuli* in prisotnim izrazili naše želje za prihodnost v občini in njeni okolici. Župan, podžupan in predsednik krajevne skupnosti so nam predstavili svoje ideje in predloge ter pohvalili naša razmišljanja. Zaključili smo s pozdravom in zahvalo, saj nas vsako leto obiščejo in nam prisluhnejo. Ob tej priložnosti bi se radi zahvalili tudi za

vso podporo, saj nam omogočate nemoten potek pouka in drugih dejavnosti na šoli. 21. marca smo se predstavniki šol severnoprimorske regije sestali na 27. otroškem parlamentu v veliki dvorani Mestne občine Nova Gorica, kjer smo se pogovarjali o letošnji temi in predlagali teme za naslednji

otroški parlament, ki jo bodo dokončno izbrali na Nacionalnem otroškem parlamentu v Ljubljani. ■

Urška Gruntar in Nika Mozetič,
OŠ Renče, 9. razred
Foto: Arhiv OŠ Renče

Slastne palačinke in krofki

Predpushtno vzdušje sta v skupini Čebele v Vrtcu Bukovica popestrila **Davidova** starša **Stanka** in **Bojan Abramič**. Odzvala sta se vabilu za predstavitev poklica in vključitev v dejavnost vrtca.

Obiskala sta nas v petek, 24. februarja, in s seboj prinesla pravo malo pekarno palačink in krofkov. Otroci so s seboj prinesli

svoje predpasnike, da bi pomagali. Kuhar Bojan je najprej pripravil testo za palačinke, gospa Stanka pa maso za majhne krofke. V igralnici in po hodniku je vabljivo zadišalo, ko se je začela peka. Med peko smo z obema prijetno kramljali, jima prepevali pesmice in reševali uganke iz naše zbirke. Nato je vsak otrok namazal svojo palačinko, krofek pa pomakal v čokolado in ga potresel z barvnimi mrvicami. Najprej smo poskusili krofke, nato pa smo

palačinke s smetano in čokolado odnesli na mizice in jih z veliko slastjo pojedli. Zelo nam je teknilo.

»Kaj pa, če bi to ponovili vsak petek?« je pripomnila naša **Sara**. Vsi smo se nasmejali.

Hvala Bojanu in Stanki za prijetno sladko doživetje. ■

Otroci iz skupine Čebele
z Ireno in Mojco
Foto: arhiv OŠ Renče

Pomlad in velikonočni praznik v waldorfski šoli in vrtcu

Pomlad nam je že prinesla toplejše dni, sonce nas boža s svojimi žarki, v naravi pa nas obdaja pisano cvetje, ki poleg metuljev in čebelic ven privablja tudi nas.

Prvi razred waldorfske šole se je tako marca skupaj z osnovno šolo iz Bukovice odpravil na športni dan. Učenci so skupaj raziskovali okoliška polja, bregove reke Vipave in naposled prispeli do jezerc na Volčji Dragi. Ob poti so jih spremljale igre in pesmi, ki so naznanjale veselje ob povezovanju, druženju in raziskovanju.

Pomlad je tudi tisti čas, ko nas kličejo dela na

našem vrtičku. Ta nas čaka, da ga prekopljemo in pripravimo, da lahko potem vanj posadimo korenček, jagode, fižol, paradižnike in ostale dobrote. S skupnimi močmi lahko tako ustvarimo marsikaj.

Praznik velike noči človeka vedno znova sooča z vprašanjem smrti in vstajenja. Ta tematika posega v globoke skrivnosti življenja, o katerih seveda še ne moremo spregovoriti majhnemu otroku, vendar tudi on na svoj način doživlja proces rasti in umiranja v naravi, kjer je smrt neločljivo povezana z življenjem. Pomislimo samo na gosenco, ki se zaprede v bubo in se v temi (smrti) čez čas preobrazi v čudovitega metulja. V takih preobrazbah je človeštvo že od nekdaj slutilo nesmrtnost naše duše.

Eden najvidnejših simbolov preobrazbe je prav gotovo seme, ki ga rastlina odvrže na vrhuncu svoje moči, da bi ob pravem trenutku ponovno vzkliklo in ponovilo krog življenja in smrti. Tako smo tudi v vrtcu z otroki posejali

velikonočno žito, ga skrbno zalivali in zraslo je v pravo malo gnezdece, ki je bilo pripravljeno za velikonočnega zajčka, ki premaga osebni egoizem in plemeniti vzgibe srca. Vsakemu otroku je v gnezdeca prinesel po en rdeč

pirh, nekaj pisanih pa je skril po vrtu. Ob tem pričakovanju in presenečenju je veselje otrok neizmerno.

Tudi zajec in jajce sta dva izmed prastarih simbolov. Velikonočni zajec prinaša (in skriva) velikonočna jajca. Zajec predstavlja simbol človekovega jaza, ki premaguje osebni egoizem in plemeniti vzgibe srca. Prinaša pa jajce, ki predstavlja življenje, kako prehaja skozi trdo lupino, pri čemer odigra glavno vlogo prav »srce« (rumenjaki), ki je skrito v sredini. Jajce je torej metafora prebujene narave v pomladnem času in novega življenja.

Tako otrokom s pripovedovanjem pravljice o velikonočnem zajcu, ki prinaša rdeča jajca, na njim razumljiv način približamo velikonočno sporočilo, ki je polno upanja in zaupanja v življenje. ■

Tadeja Faganelj
Martina Pahor Stanič
Foto: Waldorfski vrtec Kresnica-Bukovica

Dobrodelni z ND Renče

Veste, kaj se dogaja v ND Renče?

Spomladanski sončni žarki so v **Nogometno društvo Renče** prinesli svež zagon. Za letošnjo pomlad napovedujejo vrsto zanimivih dogodkov, s katerimi bodo poskušali predstaviti klub in otrokom pomagati do kvalitetnejših nogometnih treningov.

V ND Renče se dogaja. Renško zelenico so po zimskih treningih v telovadnici zopet zavzele nogometne žoge mladih nogometašev, otroški smeh, razigranost in ekipni duh. Novo energijo renškemu nogometnemu klubu prinašajo tudi novi obrazi na vodilnih položajih, ki si prizadevajo narediti klub še boljši – tako z vidika organizacije in vodstva kot tudi urejenosti igrišča in klubskih prostorov. Čeprav članska ekipa ND Renče že nekaj let nastopa v primorski

ligi, pa se nogometno društvo posveča predvsem razvoju mladih nogometašev. To je tudi razlog, da je zanimanje renških otrok in njihovih staršev za treninge nogometa vedno večje, klub pa vztrajno pridobiva nove člane in članice. Selekcija najmlajših nogometašev (do 7 let) šteje kar 15 otrok, ki dvakrat tedensko pod vodstvom trenerjev **Luke Sobana** in **Martina Lebana** skozi igro spoznavajo nogomet. Kar 17 osem- in devetletnikov trikrat tedensko kali svoj talent pod vodstvom **Mihe Devetaka**. Še številčnejšo ekipo do 11. leta starosti vodi **Matej Mlečnik**, ki je tudi vodja nogometne šole Renče. Skupaj z vodstvom kluba, predsednikom **Boštjanom Valičem**, direktorjem **Andrejem Furlanom** in ostalimi, želijo zagotoviti čim boljše pogoje za treniranje mladih nogometašev, zato so se pri selekcijah od 9. do 13. leta starosti odločili za

sodelovanje z NK Adria iz Mirna. Z združitvijo selekcij želijo izboljšati kvaliteto treningov in tekem, sodelovanje pa jim je omogočilo tudi konkurenčnost v širši regiji. Ravno zato, da bi svojim mladim nogometašem omogočili, da v čim večji meri razvijejo svoj nogometni potencial, pa so se v renškem nogometnem klubu odločili, da **2. in 3. junija** organizirajo **Dan nogometa**, kjer bodo zbirali sredstva, s katerimi bodo otrokom omogočili izpeljavo treningov in tekem v naslednji sezoni ter nakup osnovnih pripomočkov za treniranje (žoge, markirke ..) ... V petek popoldan bo prireditev otvorila nogometna tekma med funkcionarji občine Renče-Vogrsko in veterani ND Renče. Po zaključku tekme bodo sledili še koncerti

znanih lokalnih skupin. Sobota bo v znamenju turnirjev, na katerih se bo zvrstilo preko 200 otrok, za zabavo bodo skrbele tudi plesne skupine, organiziran bo otroški kotichek, srečolov..... Skozi cel dan se bodo zbirali prostovoljni prispevki, ki bodo v celoti namenjeni, da otrokom zagotovijo pogoje za treninge, ki so primerljivi s soslednimi nogometnimi šolami. Vljudno vabljeni, da s svojo prisotnostjo in prispevki podprete renške mlade nogometne upe in jim omogočite čim boljše pogoje za brušenje njihovih potencialov. Naj omenimo še, da smo 29. aprila v športnem parku ND Renče gostili eno izmed finalnih tekem mednarodnega turnirja reprezentanc deklic U17, ki so v samem vrhu svetovnega nogometa.

Lep športni pozdrav! ■

ND Renče
Foto: arhiv ND Renče

1. tekma za Pokal Slovenije 2017 in 22. Odprto prvenstvo Renč

V soboto, 18. marca, sta v Renčah potekala 1. tekma za Pokal Slovenije 2017 v skokih z male prožne ponjave in 22. Odprto prvenstvo Renč v mali prožni ponjavi. Tekmovanja se je udeležilo 16 društev in 350 tekmovalcev.

Na 22. Odprtem prvenstvu MPP Renče 2017 so se naši tekmovalci ponovno odlično odrezali, saj so posamezno dosegli dve prvi mesti (mladinci 1 in starejši člani), štiri druga mesta (cicibani, mlajši dečki, člani in starejši člani) in tri tretja mesta (cicibani, dva mladinci in starejši člani). Posamezno so se zelo dobro izkazali **Rok Vidič** z 2. mestom in **Jaka Gnezda Strosar** s 3. mestom v kategoriji začetniki; **Ahac Pavlica** z 2. mestom in **Enej Lango** s 7. mestom v kategoriji mlajši dečki; **Lea Vidič** s 4. mestom v kategoriji mladinke; **Žan Zorn** s 1. mestom in **Tim Mozetič** s 3. mestom v kategoriji mladinci; **David Peras** z 2. mestom v kategoriji starejši člani, **Miha Pregelj** s 7. mestom in **Jan Ferjančič** z 8. mestom. V kategoriji starejše članice/člani je **Jerneja Pufek** zasedla 1. mesto, 2. mesto **Neli Sulič**, 3. mesto **Jurij Arčon** in 4. mesto **Mojca Arčon**.

Ekipno so dosegli tri prva mesta (cicibani, mladinci 1 in starejši člani), pet drugih mest (ciciban-

ke, mlajši dečki, starejši dečki, mladinke in člani), eno tretje mesto (mladinci 2).

V razvrstitvi za Pokal Slovenije je v kategoriji mlajši dečki Enej Lango

zasedel 3. mesto, Ahac Pavlica pa 5. mesto; v kategoriji mladinci in člani je Žan Zorn zasedel 3.

mesto, **David Peras** 4. mesto in Tim Mozetič 5. mesto.

Čestitke vsem tekmovalcem in njihovim trenerjem s pomočniki. ■

Nastja Uranič Štrukelj
Foto: Boris Pregelj

Državno prvenstvo v skokih na veliki prožni ponjavi

Pomladni čas je za tekmovalce in tekmovalke ŠD Partizana Renče zelo pester, saj se tako državne kot tudi mednarodne tekme vrstijo ena za drugo. Kljub pestremu urniku in vedno večji konkurenci so se na Državnem prvenstvu v skokih na veliki prožni ponjavi, ki je potekalo 8. aprila v Renčah, odlično odrezali.

Tekme se je letos udeležilo 9 društev iz cele Slovenije. Po novem pravilniku so prvič ocenjevali tudi čas letenja tekmovalca, ki bistveno vpliva na končno oceno.

Športno društvo Partizan Renče je doseglo naslednje rezultate: v kategoriji mlajših dečkov je državni prvak postal **Patrik Nemeč**, tretje mesto je dosegel **Enej Lango**, peto mesto pa **Domen Skomina**. Prvi je pri starejših dečkih bil **Matjaž Cotič**, **Jure Rupar** je bil šesti. Pri mladinkah je bron osvojila **Lea Vidič** in četrto mesto **Sara Nemeč**. Državni prvak je postal tudi **Žan Zorn**, na tretjem mestu pa **Tim Mozetič** (oba v kategoriji mladincev). Pri članih sta četrto in peto mesto zasedla

Jan Ferjančič in David Peras.

Skupinsko so državni prvaki v skokih na veliki prožni ponjavi postali mlajši dečki, starejši dečki, mladinke in mladinci Športnega društva Partizan Renče. Ekipa članov je zasedla drugo mesto, ekipa starejših deklic pa peto mesto.

Disciplina skokov na veliki prožni ponjavi je v velikem porastu. Na državnem prvenstvu, ki smo ga organizirali leta 2011, je nastopilo 81 tekmovalcev, letos pa se je število povzpelo na 220. ■

Tanja Beč
Foto: arhiv Partizan
Renče

Katjuša Žigon gradi mostove k človeku in med ljudmi

Letos je Območno združenje borcev za vrednote NOB Nova Gorica dobilo novega predsednika, natančneje predsednico. Na ta izjemno zahteven in izpostavljen položaj je bila izvoljena domačinka iz Renč, **Katjuša Žigon**, dosednji predsednik, prav tako Renčan, **Vladimir Krpan** pa je postal častni predsednik.

Organizacija borcev, aktivistov in simpatizerjev iz vseh občin nekdanje novogoriške občine šteje več kot tri tisoč članov, med njimi tudi kar precej mlajših, ki sprejemajo in razvijajo vrednote nekdanjih partizanov, bojevnikov za svobodo in boljše življenje, za slovenski jezik in za priključitev Primorske matični domovini. Katjuši, vztrajni, pošteni in trmasti delavki, želimo uspešno in z žlahtnimi sadovi oplemeniteno novo obdobje na njeni življenjski poti. Je borka po naravi, a tudi človek dialoga in sprejemanja drugačnosti, izzivi jo krepijo, njena osebna življenjska izkušnja in modrost pa v ožje in širše okolje žarčijo optimizem in občutljiv, spoštljiv odnos do slehernega človeka in mnenja.

Katjušo pozna skoraj sleherni občan naše in nekdanje novogoriške občine. V Renčah je pustila neizbrisne sledi in njena ustvarjalna žilica je dejavno vpeta tudi v sodobni čas in v podobe prihodnjih dni. Že v osnovnošolskih letih je pokazala odprtost do lepe slovenske besede, do dobre knjige in pisanja. Razvejana dejavnost literarnega krožka na renški osnovni šoli je bila tudi

rezultat njenega dela.

Ko se je po študiju in prvih zaposlitvah vrnila v rojstni kraj, so kmalu odkrili tudi njene organizacijske sposobnosti. Konec 80. let prejšnjega stoletja je na sestanku vodstva krajevne skupnosti sprožila pobudo o tekmovanju v urejenosti vaškega okolja. Sleherno pozno pomlad so člani Sveta KS obiskovali naše zaselke in določili, kateri je najbolj urejen. Po uradnem zaključku in podelitvi prehodne zastavice (še sedaj jo hrani **Katja Mozetič** na Veliki poti) je kajpak sledila vaška veselica.

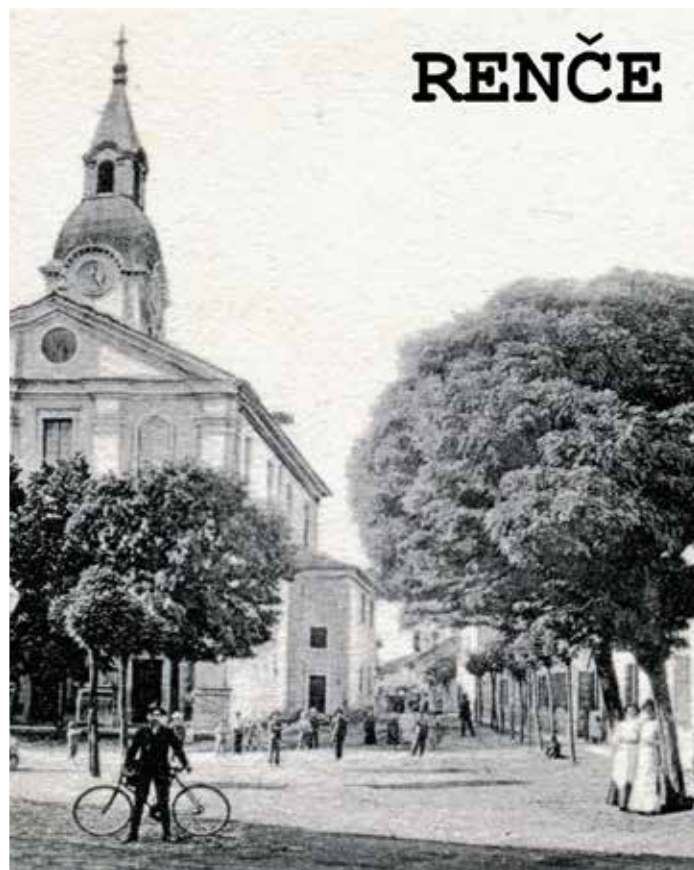
Leta 2003 se je Katjuša odločila, da bo kandidirala za predsednico Sveta KS. Bila je izvoljena in v treh letih so z izredno delovnimi člani Sveta uresničili več pomembnih projektov: žarno pokopališče, kanalizacijo in pločnik v Turelih, kanalizacijo na Trgu, novo streho nad prostori krajevne skupnosti, izdelani pa so bili tudi načrti in odkupljeno zemljišče za novo poslovilno vežico. V času njenega mandata so odkupili tudi večino zemlje, kjer danes stoji novi most in je speljana obvoznica, ter se uprli novemu daljnovodu skozi vas. Poseben in izjemen podvig pa je bila izgradnja novega mosta čez reko Vipavo, za kar je bilo treba zbrati veliko energije in nespornih argumentov ter opraviti številne zahtevne pogovore. Katjuša je leta 2006 kandidirala za županja nove Občine Renče-Vogrsko. Ni bila izvoljena, a število glasov, ki jih je prejela, samo po sebi govori o zaupanju, ki ga uživa med ljudmi. Po volitvah je, kakor sama rada pove, spet zavihala rokave. Dva mandata je

bila svetnica v občinskem svetu, sodelovala je v odboru za družbene dejavnosti in se predvsem zavzemala za otroški vrtec in šolo. Oblikovala je pobudo za ustanovitev Društva za kulturo, turizem in razvoj Renče, dolga leta je bila tudi aktivna podpornica renškega kotalkarskega kluba.

Kot predstavnica naše občine je članica Sveta zavoda OŠ Kozara in Sveta zavoda Goriške lekarne, je pa tudi predsednica Odbora za podeljevanje sredstev pri Javnem skladu za kulturne dejavnosti Nova Gorica. Vse od ustanovitve Občine Renče-Vogrsko je bila članica različnih organov in komisij, vrsto let pa je nepogrešljiva pri vzdrževanju prijateljskih stikov s pobrateno občino Štarančan. Skoraj ni Občinskega lista brez njenega prispevka. »Ja, včasih tudi kaj napišem,« pravi in v mislih se morda vrne v srečne dni šolskega glasila *Goriški slavček*. Omenjanje številnih dejavnosti (še zdaleč ne vseh!), v katerih se Katjuša Žigon razdaja ljudem in skupnosti, se bo komu, morda tudi njej sami, zdelo odveč, a resnica je drugačna: priča o človeškem razponu in nesebični vlogi angažirane osebnosti. Saj ima konec koncev tudi sama družino, sina, snaho in dve vnukinji, pa vendar ... In premagala je tudi težko bolezen. Prepričani smo, da je organizacija novogoriških borcev izbrala pravega človeka. Čestitamo. ■

Radivoj Pahor
Foto: Osebni arhiv

Kolo nekoč in danes

Nikogar ne poznam, ki se ni kdaj peljal s kolesom. Seveda so bili naši prvi poskusi vožnje že v rani mladosti, ko še nismo dobro shodili, pa smo že poganjali kolesa. Prva

otroška kolesa so najprej trikolesna, zatem dvokolesna.

Zgodovina koles se začne okoli leta 1820, ko so bila izdelana prva dvokolesa, imenovana drezine, pri katerih se je kolo poganjalo z odzivom nog od tal, sedež pa je bil nad zadnjim kolesom. Oblika koles se je spreminjala in okoli leta 1860 so se pojavila dvokolesa s pedali. Okoli leta 1870 se je pojavilo kolo z visokim kolesom. Za vzpon na tako kolo si moral biti že zelo spreten, saj se z nogami nisi mogel dotakniti tal, za sestop s kolesa pa si potreboval pomoč oz. primerno rampo. Okoli leta 1885 se je pojavil predhodnik kolesa, ki ga uporabljamo tudi sedaj. Seveda so si v začetku nakup kolesa lahko privoščili le premožni domačini, vendar so se okoli leta 1900 pojavili prvi kolesarji tudi v naši občini.

Seveda so bili na svojo pridobitev zelo ponosni in so se s kolesi radi tudi fotografirali. Imamo razglednice naših krajev, kjer so se ponosni posamezniki fotografirali s kolesi. Seveda so se tedaj razlikovala kolesa, ki so

bila primerna za moške in za ženske. Tista za ženske so imela na zadnjem kolesu zaščito za krila.

Kaj kmalu so posamezniki začeli tudi tekrovati v kolesarskih dirkah. Tudi nam znani letalec **Edvard Rusjan** se je udeležil več takih dirk in bil tudi uspešen dirkač. Po prvi svetovni vojni si kolesa ni mogel vsakdo privoščiti. Za kakšno daljšo ali nujno pot so si ga posamezniki sposodili od soseda, prijatelja ali sorodnika. Seveda je bil v tistih časih cilj marsikaterega mladeniča, da si je najprej uspel privarčevati denar za nakup kolesa. Po drugi svetovni vojni se je začela množična uporaba koles. Za delo, izlet, obisk trgovine, pa tudi za šport. Starejši se zagotovo spomnijo kolesarnic, ki so bila pri vstopu v vsako tovarno ali trgovino. Ravno tako so bila kolesa prislonjena na zidovih pri prodajalnah, gostilnah, železniških postajah, ambulantah.

Sedaj pa kolesa pri nas uporabljamo večinoma le še za šport in rekreacijo. Postala so lahka, z več prestavami, dirkalna, za težke pogoje (gorska), seveda pa so tudi taka, ki so primerna za najmlajše. ■

| Tekst in foto: Jože Ropoša

Prva svetovna vojna – priprave na drugo ofenzivo

PROTI FRONTI
NA KRASU

Konec prve ofenzive ni pomenil, da so se spopadi zaustavili, kvečjemu se je zmanjšala njihova moč. Grof Cardorna in njegov štab seveda niso bili zadovoljni z rezultati prve ofenzive in so začeli s pripravami na drugo ofenzivo.

Je pa že prva ofenziva pokazala vso težavnost kraškega bojišča, od pomanjkanja vode, težkega terena za pripravo zaklonov, mnogo je bilo poškodb zaradi kamenja, ki je pri eksplozijah letelo na vse strani. Tedaj je bil Kras mnogo manj poraščen, kot je sedaj. Prav pomanjkanje vode je povzročilo mnoge črvesne bolezni in zastrupitve ter tudi trpljenje zaradi žeje vojakov, ki so bili na frontnih linijah. Obenem pa so bili avstroogrski vojaki v podrejenem položaju nasproti Italijanom, tako številčno, kakor tudi v oborožitvi, posebej v topništvu.

Delno je o poteku prve ofenzive poročalo tudi časopisje. Tako je dnevnik *Slovenski narod* v številki 149, dne 3. julija 1915, zapisal: »Brezuspešni italijanski naval na Doberdobsko planoto«.

Slovenski narod je v številki 153, dne 8. julija, zapisal: »Ljute kanonade ob soški fronti«. Navedli so neuspehe italijanske vojske, omenili so tudi letalsko bombardiranje Trsta in o tem zapisali: »Bombardiranje Trsta je očitno kršenje mednarodnega

prava, kajti Trst je popolnoma odprto mesto.«

Tednik *Sava* je v številki 29, dne 17. julija, zapisal: »Priznanje vrhovnega armadnega poveljnika: Nj. c. in kr. visokost vrhovni armadni poveljnik feldmaršal nadvojvoda Friderik je poslal armadnemu poveljniku jugozapadnih armad sledečo brzojavko: H krasni zmagi na Goriškem čestitam kar najsrčneje Vaši c. in kr. Visokosti, hrabrim četam in njih priznanim voditeljem /.../

Geslo je: „Vzdržati!“ Potem porazimo vse sovražnike.«

Vojna je bila vse bolj krvava, domačini Bukovice, Volčje Drage, Renč in Vogrskega so dnevno spremljali vozove ranjenih vojakov, ko so jih prevažali do postaj Volčja Draga in Prvačina ali pa v okoliške vojaške bolnice. Na pokopališčih je bilo vsak dan več novih grobov, vse več žalostnih družin. Oblast seveda ni želela, da bi se novice o tem širile po deželi, kakor tudi ne, da bi informacije vojaškega pomena prišle do sovražnika. Zato je glede poštnih pošiljk za Kranjsko sprejela odredbo, da so od 25. junija dalje vse poštno pošiljke, ki prispejo na Kranjsko ali pa so od tam oddane, podvržene cenzuri.

Župnik **Zamar** je vernikom v Bukovici pri maši 25. julija 1915 oznanil: »Varujte si zdravje, sadje, vodo kuhati, vroči ne pijte mrzle vode, pazite na snago (perilo), varujte mladino.«

Avstroogrski opazovalci so sredi julija opazili vse večje premike italijanske vojske proti bojnim položajem. V zraku je bilo čutiti, da se nekaj pripravlja – in res se je 18. julija 1915 začela druga italijanska ofenziva. ■

| Tekst in foto: Jože Ropoša

DOSTAVA VODE

Ciril Zamar

Ciril Zamar se je rodil 3. oktobra 1878 v Fojani. Od leta 1911 pa vse do svoje smrti je bil župnik v Biljah in takrat podružničnih cerkvah sv. Lovrenca v Bukovici in sv. Avgušтина v Orehovljah. Pustil je izredno močan pečat tako na cerkvenem kakor tudi na društvenem področju.

Žal je bil v preteklosti nekoliko pozabljen, saj se ni omenjalo njegovega doprinosa k nasprotovanju fašističnemu režimu in s tem uporabi slovenskega jezika, k obnovi v prvi svetovni vojni porušene cerkve, kakor tudi vodenja cerkvenega pevskega zbora in drugih takratnih organizacij. Imel je velik glasbeni talent in ljubezen do glasbe, prijateljeval je tudi z **Vinkom Vodopivcem**. Nekateri najstarejši prebivalci krajevnih skupnosti Bukovica-Volčja Draga in Bilje se ga spominjajo kot dobrosrčnega in zavednega Slovenca.

Med prvo svetovno vojno je vztrajal do od oblasti ukazanega odhoda v begunstvo skupaj s prebivalci, za katere je duhovno skrbel. Za prebivalce Bukovice in Volčje Drage, posebno tiste, ki tega sami niso zmogli, je med prvo svetovno vojno hodil po pakete pomoči Rdečega križa na Vogrsko in se izpostavljal nevarnostim italijanskega obstreljevanja in bombar-

diranja. Vseskozi pa je ljudi spodbujal, naj ne obupajo, jih svaril pred vojnimi nevarnostmi, jim pomagal pri pisanju raznih prošenj, svetoval in pomagal. Po vrnitvi iz begunstva je takoj začel z obnovo med vojno porušene cerkve s pridobivanjem potrebnih dovoljenj in finančnih sredstev. Že zelo zgodaj je začel nasprotovati fašističnim pritiskom pri uporabi slovenščine in pri oviranju delovanja slovenskih organizacij.

4. septembra 1921 je v Biljah organiziral nastop 12 slovenskih pevskih zborov in dveh tamburaških zborov. Mesečnik *Pevec št. 1-2* (januar-februar) iz leta 1922 je poročal, da se je na prireditvi zbralo preko 3.000 obiskovalcev, obenem pa omenil, da sta bila najboljša zbora mešani zbor goriškega »Pevskega in glasbenega društva« (dirigent **Emil Komel**) in cerkveni mešani zbor iz Bilj (dirigent župnik Ciril Zamar).

Še bi lahko naštevali vsa dobra dela, ki jih je naredil Ciril Zamar vse do svoje smrti leta 1940. Za nas je bila pomembna izgradnja nove cerkve sv. Lovrenca v Bukovici. Temeljni kamen zanjo je bil položen 16. decembra 1928, izgradnja dokončana in cerkev posvečena pa 11. avgusta 1935. Po njegovi smrti mu je slikar **Tone Kralj** naredil poslikavo na nagrobni plošči na pokopališču v Biljah. Žal pa je zob časa povzročil, da je poslikava zbledela. Na iniciativo **Istoka Sauniga** iz Bilj, seveda ob pomoči KS

Bilje in Občine Miren-Kostanjevica, je repliko poslikave naredil umetnik **Tadej Razingar**. 31. marca letos je obnoven spomenik slavnostno blagoslovil domači župnik **Vojc Žakelj**. Ob tem so bili poleg domačinov in župana Občine Miren-Kostanjevica prisotni tudi nekateri prebivalci Bukovice. ■

▮ Tekst in foto: Jože Ropoša

Med

Med je naravna sladka snov, ki jo izdelajo medonosne čebele (*Apis mellifera*). V naravi navadno v cvetovih rastlin najdejo nektar, medicino ali mano, ki jo po sesanju rastlinskega soka izločajo uši, karpaji, lahko tudi škržati. Medicino ali mano predelajo z določenimi lastnimi snovmi, shranijo, posušijo in pustijo dozoreti v satju. Pokrijejo ga z voščenimi pokrovc in čebelar ga iztoči. Med je lahko tekoč, viskozen ali delno do popolnoma kristaliziran. Barva, okus, vonj in aroma medu se razlikujejo glede na rastlinski izvor.

Sestava in lastnosti medu

Med je zelo kompleksno živilo. Vsebuje okrog 200 različnih snovi. V glavnem je koncentrirana vodna raztopina ogljikovih hidratov, med njimi fruktoze, glukoze, saharoze, maltoze in drugih oligo- ter polisaharidov. Povprečna energijska vrednost medu je 321,4 kcal/100 g. Kljub temu da vsebuje veliko sladkorjev, je vseeno cenjen v prehrani ljudi, saj v manjši meri vsebuje tudi beljakovine, encime, organske kisline, aminokisline, maščobe, vitamine, minerale, flavonoide, fenolne snovi, ki spadajo med antioksidante. Svež med ima podobno antioksidativno učinkovitost kot

nekatero sadje in zelenjava. Antioksidanti naj bi preprečevali nastanek rakavih obolenj, raznih vnetij, preventivno naj bi delovali pred procesi staranja. Vsebnost teh sestavin v medu je majhna in lahko zelo variira glede na botanično in geografsko poreklo, v manjši meri pa nanje vplivajo tudi postopki pridobivanja medu in pogoji skladiščenja. Od slovenskih medov imajo najvišjo antioksidativno učinkovitost hojevi medovi, sledijo smrekovi, gozdni, kostanjevi, cvetlični, lipovi in nazadnje akacijevi.

Medovi se med seboj zelo razlikujejo, ne samo med vrstami, ampak tudi znotraj vrst medu obstajajo velike razlike, saj čebele medicino ali mano ne naberejo samo na eni, ampak vedno na več rastlinah. Kadar prevladujejo lastnosti ene rastline, ga lahko označimo po tej rastlini. Najpogostejše vrste medu v Sloveniji so akacijev, lipov, smrekov, kostanjev, hojev, tudi med oljne ogrščice. Kadar čebele nabirajo medicino in ne prevladujejo lastnosti ene rastline, govorimo o cvetličnem medu, kadar pa nabirajo mano, med označimo kot gozdni med.

Uporaba medu

Med se večinoma uporablja kot nepredelano živilo, uporablja pa se tudi v živilsko predelovalni industriji kot sladilo. Uporabljajo ga tudi zaradi okusa in viskoznosti. Zaradi njegove sestave se prebava medu pri človeku razlikuje od prebave drugih vrst sladkorjev. Med vsebuje predvsem enostavne sladkorje, ki jih naše telo lahko neposredno izkoristi. Če ga primerjamo z belim sladkorjem, ima med tudi manjši vpliv na količino glukoze v krvi, in to predvsem zaradi visoke vsebnosti fruktoze. Raznolikost medu lahko s pridom izkoristimo pri pripravi raznovrstnih jedi in napitkov. Uporabimo ga lahko za zajtrk, malico, večerjo, pa tudi pri pripravi kosila je uporaben. Poda se pri pripravi piščančjih, divjačinskih in azijskih jedi. Tudi omake, prelive, marinade in zelenjava dobijo z dodatkom medu posebno aromo. Nepogrešljiv je seveda pri pripravi slaščic. Le kdo ne pozna medenjakov? Pri pripravi jedi iz medu je treba upoštevati tudi njegovo aromo. V splošnem je za svetlejšje vrste medu značilna mila, nežna aroma, temnejše vrste pa imajo močnejšo aromo. Zato bomo za slajenje nežnih jedi, kjer ne želimo, da prevladuje okus medu, uporabili nežen akacijev med, v golaž bomo dodali temen gozdni med, medenemu pecivu pa bo odlično aromo dal kostanjev med. Medu pri peki in kuhi ne uporabljamo predvsem zaradi njegove arome, ne zaradi njegovih zdravilnih lastnosti. Če je le možno, ga dodamo na koncu kuhanja, da ohranimo več sestavin. Uživajmo med slovenskega porekla, ki je lokalno pridelan. Poiščite medove, ki so vključeni v sheme kakovosti (*Slovenski med z geografsko označbo, Kočevski gozdni med z geografskim poreklom in Kraški med z geografskim poreklom*) in ekološki med, ki je potrjen še dodatnemu nadzoru. ■

Mag. Andreja Kandolf Borovšak,
Čebelarstva zveza Slovenije

Varstveno delovni center Nova Gorica lahko strokovno omogoči izbiro programov in bivanja, kar uporabnika postavlja v središče dogajanja

VDC Nova Gorica praznuje 40 let

Vse skupaj se je začelo pred 40 leti, ko je druga generacija učencev zaključevala posebni program na Osnovni šoli Kozara. Zatrepetalo je med starši, ki so se upravičeno vprašali, kako naprej, kaj bo sedaj z njihovimi otroki. Ali se bodo potikali po ulicah, tako, brez dela, v breme družbi? Strokovnjaki na šoli so starše podprli, saj so bili tudi oni prepričani, da mladi s posebnimi potrebami potrebujejo delo, na prilagojen način in s potrebnim mentorstvom. V Sloveniji so se že začele odpirati delavnice pod posebnimi pogoji, kot so jih takrat poimenovali.

Delavnica v Novi Gorici je pričela z delom sprva na Osnovni šoli Kozara, kasneje v Solkanu in je bila med prvimi desetimi v Sloveniji in edina na Primorskem. Delovala je kot posebna enota Centra za socialno delo, kasneje se je preimenovala v Varstveno delovni center Solkan.

V naslednjih letih se je delavnica posvečala iskanju delodajalcev, zanje so varovanci izdelovali vmesne faze izdelkov in se s tem pomembno vključili v delovne procese. Delodajalci v tej občini so bili že od vsega začetka:

- ŠAMPIONKA Renče: lepljenje etiket WC-račka na plastenko do leta 2000;
- ŽIVEX, Vilijem Žižmond, s. p., Volčja Draga: sestavljanje različne kovinske galanterije do leta 2008;
- POLIGALANT** Volčja Draga (tudi Poligalant-Plastik): vseskozi naš kooperant; v

prvem obdobju: pakiranje polikvadratov v različnih kombinacijah, setov za piknik, setov za otroke, toaletnih setov, prebiranje in pakiranje ročk za nosilne PVC-vrečke ipd.;

- **Ritter, d. o. o., Volčja Draga** (prejšnji nazivi: Poligalant Brizgalni, Proplastics): rezanje PVC-konic za silikonski kit, pokrivanje s pokrovčki in pakiranje; pri njih se je izvedla tudi integrirana zaposlitev za našega uporabnika **Petra Voračka** do leta 2013;
- **Polident, d. o. o., Volčja Draga**: dodelava kartonske embalaže za zobe – leta 2008 smo zaključili sodelovanje, ker so prešli na nov tip embalaže;
- **Kmetija Smodin**: obiranje jabolk – jeseni 2016.

Obenem smo razvijali tudi lasten program unikatnih izdelkov, s katerim so se varovanci predstavljali na razstavah in prodajnih stojnicah.

V 90. letih je nastal premik v prepoznavnosti v lokalnem okolju z vključevanjem varovancev v zborovsko petje, igranje flavte in v širšem prostoru z vključevanjem v športne dejavnosti invalidov.

Leta 2005 je bil ustanovljen samostojni Varstveno delovni center Nova Gorica, vključenih je bilo 33 uporabnikov (iz naziva varovanci smo prešli v naziv uporabniki), ki so še vedno v iste prostore prihajali od doma. Zanje je skrbelo 5 zaposlenih.

onalnim varstvom. Enota je bila prvotno namenjena osebam s težjimi in težkimi motnjami v telesnem in duševnem razvoju, vendar smo skoraj istočasno pričeli s sprejemi oseb po pridobljenih možganskih poškodbah in s poškodbami gibalnega aparata. Že leta 2008 smo pridobili koncesijo za poboljšnično nego in rehabilitacijo, kar je pomembno vplivalo na naš nadaljnji razvoj.

Zaradi vedno večje čakalne liste tako za dnevne programe kot za institucionalno varstvo z rehabilitacijo smo se nato posvetili povečanju prostorskih kapacitet: leta 2010 je sledilo odprtje Stanovanjske skupine Ledine, leta 2014 smo preuredili staro enoto v Solkanu, leta 2015 smo odprli Goriški center za osebe z motnjo v duševnem in telesnem razvoju in leta 2016 dnevni center v Hiši sv. Justa na Vogrskem, ki deluje kot naša zunanja lokacija.

V zadnjih desetih letih je naš razvoj dosegel izjemno rast: od prej 33 uporabnikov samo z motnjo v duševnem razvoju v dnevnem centru jih je zdaj 115, od tega je tretjina oseb po pridobljenih možganskih poškodbah. V institucionalnem varstvu skrbimo za 110 uporabnikov, polovica so osebe po pridobljenih možganskih poškodbah in poškodbah gibalnega aparata. V zavodu je 155 zaposlenih, delamo pa na petih lokacijah.

Od leta 2016 smo prisotni tudi v Občini Renče-Vogrsko v Hiši sv. Justa na Vogrskem, kjer delamo poleg Zaposlitvenega ▶

► centra. V okviru projekta Občina po meri invalidov nam je občina namenila sredstva za ureditev klančine, kar je omogočilo obisk programov tudi telesno oviranim osebam. VDC Nova Gorica sodeluje z Občino Renče-Vogrsko že veliko let: občina financira naš program **Obstajam**, vključeni pa smo v veliko dejavnosti, kar nas je pristno povezal z lokalno skupnostjo. V naših programih sodeluje veliko prostovoljcev, ki nam podarijo veliko svojega časa in naklonjenosti, za kar smo jim iskreno hvaležni.

Intenzivnost potrebne pomoči za osebe z motnjo v duševnem in telesnem razvoju

Pri nas še vedno velja stara medicinsko-etiolološka klasifikacija, ki glede na stopnjo motenj v duševnem in telesnem razvoju razlikuje osebe z lažjimi, zmernimi, težjimi in težkimi motnjami. Po tej klasifikaciji opisujemo znižano splošno ali specifično raven inteligentnosti, nižje sposobnosti na kognitivnem, govornem, motoričnem, emocionalnem in socialnem področju ter pomanjkanje veščin, kar se odraža v neskladju med njihovo mentalno in kronološko starostjo. Glede na spremenjena analiziranja intelektualnih težav pa sedaj ne govorimo več o vzrokih, temveč bolj ugotavljamo, kako posameznik opravlja različne naloge oz. kako funkcionira v okolju. Zato so cilji pomoči in obravnave oseb v učenju in izboljšanju tistih dosežkov, ki so rezultat večjega vključevanja v družbo. Nujno je upoštevati interese in želje osebe z intelektualnimi težavami, da bi zagotovili njeno večjo neodvisnost in produktivnost, večji delež vključitve v skupnost in da bi izboljšali njeno kvaliteto življenja. Prej so bile oblike pomoči usmerjene v prepoznavanje in opisovanje zmanjšanih

sposobnosti in njihovih omejitev, poudarjeni so bili primanjkljaji. Zdaj se usmerjamo na pomen samoodločanja in vključevanja oseb. Pomembna so vprašanja: Kakšno pomoč oseba potrebuje? Kakšne so njene osebne potrebe in interesi?

VDC Nova Gorica je za osebe z motnjo v duševnem in telesnem razvoju postal pomemben center ustvarjanja, vključevanja invalidnih oseb v delo, šport, kulturo, prosti čas. Naši uporabniki lahko izbirajo med zaposlitvami v lastnem programu in zaposlitvami s proizvodnimi deli. Že več kot 20 let

imamo uporabnike tudi v integrirani zaposlitvi. Vključeni so v običajna delovna okolja, kjer skupaj z ostalimi zaposlenimi opravljajo svoje delo.

V ustvarjalnem programu uporabniki razvijajo svoje številne talente. Program je nepogrešljiv pri prepoznavnosti ustanove: na razstavah, s

prodajo na stojnicah in spletu, s poslovnimi darili. Glede na svoje sposobnosti uporabniki izbirajo med dejavnostmi športa, kulture, vseživljenjskega učenja, zabave, rekreacije, duhovnega življenja. Udeležujejo se različnih tekmovanj in nastopajo na javnih prireditvah.

Ob vsem tem pa se veselimo najpomembnejšega: osebnostne rasti uporabnikov, njihove iznajdljivosti, samostojnosti, pripravljenosti pomagati drugemu, sposobnosti se opravičiti in prevzemanja odgovornosti, sposobnosti javnega nastopanja in ne nazadnje pripadnosti skupnosti.

Osebe po pridobljenih možganskih poškodbah – ponovno usposabljanje in učenje, kar smo nekoč že znali ...

S sprejemom oseb po hudih možganskih poškodbah in boleznih ter poškodbah gibalnega aparata od leta 2007 dalje je VDC Nova Gorica zavzel viden položaj v slovenskem prostoru. Nekatere poškodbe ali bolezni puščajo za sabo posledice, za katere je potrebna dolgotrajna rehabilitacija, ki jo v Stari Gori izvajamo izjemno strokovno zahtevno in odgovorno. Pomembna pa je tudi oblika začasnih namestitvev, saj se kljub

trenutnim izboljšanjem lahko uporabnik k nam kadarkoli znova vrne.

Rehabilitacijo s hidroterapijo, delovno terapijo, fizioterapijo in treninge aktivnosti izvajamo individualno in v skupini.

S hidroterapijo želimo zmanjšati patološke vzorce gibanja, vzdrževati in izboljšati ravnotežje in koordinacijo, povečevati obseg giba. Vzajemno delujemo tudi na kognitivno in čustveno emocionalno področje. Z delovno terapijo želimo ljudem omogočiti, da kljub okvari, omejitvi ali prizadetosti čim samostojneje izvajajo vsakodnevne življenjske aktivnosti.

Fizioterapija in nefrofizioterapija na področju gibanja pomaga pri lajšanju, premagovanju težav in motenj v gibanju, ki so nastale ob rojstvu, v nesreči, po poškodbi ali kot posledica staranja. Uporabljamo različne metode in tehnike, ki temeljijo na gibanju, fizikalnih energijah, različnih ročnih tehnikah; v sklopu nefrofizioterapije po **Bobath** in PNF-konceptu ter mobilizacijo živčevja.

Zaradi specifičnih zdravstvenih težav sodeluje rehabilitacijski tim tudi z drugimi specialisti: s fiziatrom, ortopedom, psihiatrom, psihologom, nevrologom, zdravnikom splošne medicine, logopedom.

V programu vodenja, varstva in zaposlitve v Enoti Stara Gora za osebe po možganskih poškodbah razvijamo industrijski in zeleni program, nudimo aktivnosti z živalmi, športne in rekreativne aktivnosti, učenje tujih jezikov. Program pomembno prispeva k celostni rehabilitaciji.

V Stanovanjski skupini Ledine smo v VDC Nova Gorica razvili sodobnejšo obliko sobivanja za osebe po pridobljenih možganskih poškodbah. Program omogoča več samostojnosti, lokacija krepi priložnosti za širjenje socialne mreže in večjo integracijo zaradi večanja lastnih moči. Z vrnitvijo domov je izpolnjena največja želja vsakega stanovalca in je najboljši izid procesa rehabilitacije. ■

Tea Leban
Foto: VDC Nova Gorica

Prostovoljstvo spreminja svet na bolje

Prostovoljci iz občine Renče-Vogrsko:

- Davorin Arčon
- Franc Abram
- Lučjana Martinuč

DRUŠTVA:

- Balinarski klub Šampionka Renče
- ŠD Škulja Vogrsko
- Kotalkarski klub Renče
- Prostovoljci iz naše občine v organizaciji Vera in luč

Čebele in opraeševanje

Opraševanje rastlin je v preteklosti potekalo spontano in brez posredovanja ljudi. Na poljščine, ki potrebujejo opraševanje, so opraševalci prihajali iz bližnjih habitatov (mejc). Z intenziviranjem kmetijstva so se najprej povečale velikosti posameznih sejanih poljščin, nato pa tudi mejne površine, ki so s tem postale manj primerne za bivanje opraševalcev, poleg tega jim niso več nudile zadostnega vira primerne hrane. Na nekaterih območjih se je zaradi odsotnosti teh opraševalcev močno povečala potreba po vzpostavitvi načrtovanega opraševanja poljščin, predvsem z dovozi čebel in čmrljev.

Od opraševanja je odvisnih ogromno število rastlin. Od približno 240.000 cvetočih vrst rastlin je kar 220.000 takšnih, ki jih oprašujejo opraševalci. Ostale vrste oprašuje bodisi veter ali voda. V primeru, da govorimo o gospodarskih rastlinah, je kar ¾ poljščin, ki imajo koristi od opraševanja. Med njimi je veliko sadja (jabolka, hruške, češnje, melone, jagode ...), nekatera poživila, kot sta kava in kakav, poleg tega je opraševanje potrebno tudi za pridelavo semena za večino zelenjave, zelišč in začimb. Končno je opraševanje potrebno tudi za proizvodnjo vlaken, kot sta bombaž in lan. **Skupna globalna vrednost opraševanja rastlin je zato ocenjena na 218–530 milijard evrov na leto.**

V zadnjem obdobju se pomena čebel in opraševalcev zavedamo veliko bolj kot pred časom. Pozornost javnosti je tema pridobila

predvsem zaradi množičnega izginjanja čebel, ki so mu bile priča najprej Združene države Amerike, nato pa delno tudi Evropa. Poleg tega so bili v zadnjem obdobju pogosti primeri visoki padec čebeljih družin preko zime zaradi različnih in ne povsem razjasnjenih vzrokov. Te spremembe so imele široko odmevnost in so nas opominjale na krhkost ekosistema, v katerem živimo in od katerega smo zelo odvisni. Bolj kod kdajkoli smo pričeli razmišljati o posledicah, ki bi nas doletele, če bi opraševalci izumrli – ne nazadnje na svetu že obstajajo področja, kjer je potrebno opraševalce v času cvetenja rastlin na površine načrtovano vnašati in na ta način zagotavljati servis opraševanja, ki je pred tem potekal spontano in brez naše pozornosti.

Organizacije združenih narodov (OZN) so za Evropo zapisale, da se število čebel zmanjšuje že od leta 1965. Posamezni čebelarji pa predvsem od leta 1998 poročajo o neobičajni šibkosti in umiranju čebel, zlasti konec zime in v začetku pomladi.

Pomena opraševanja se zelo dobro zavedamo tudi na Čebelarški zvezi Slovenije, zato v zadnjem obdobju vse bolj delujemo v smeri, da bi zagotovili čim boljše pogoje za preživetje čebel in ostalih opraševalcev. Zato smo

podali že mnoge pobude in izpeljali številne projekte. Tudi pobuda, da 20. maj postane svetovni dan čebel, je posledica razmišljanja, da je na globalni ravni pomembno, da se ljudje čim bolj zavedamo pomena čebel in okolja, v katerem živimo in da ga poskušamo vsi skupaj na različne načine izboljšati. Veseli dejstvo, da je predlog do sedaj bil vsepovsod soglasno sprejet in potrjen in da bodo Združeni narodi (ZN) verjetno že v letošnjem letu pobudo potrdili. S tem se bomo Slovenci zapisali v zgodovino kot narod, ki si prizadeva za ohranitev narave, čebel in ostalih opraševalcev ne le doma, ampak na celem svetu. Več o pobudi si lahko preberete na novi spletni strani: <http://worldbeeday.org/si>. ■

Dr. Peter Kozmus
Strokovni vodja rejskega programa za kranjsko čebelo

FOTOGRAFSKI NATEČAJ: »MOJA OBČINA, MOJ POGLED«

Mineva dobro desetletje odkar se je občina Renče – Vogrsko podala na samostojno pot. Kaj nam je to obdobje prineslo in kakšen je utrip življenja v naši občini danes?

Vaš pogled nam lahko razkrijete s sodelovanjem na natečaju »MOJA OBČINA, MOJ POGLED«, ki ga organizira občina Renče – Vogrsko v sodelovanju z Foto Klubom Nova Gorica.

Z natečajem želimo zajeti obdobje razvoja naše občine v 10. letih skozi oči njenih prebivalcev in zunanjih opazovalcev. Namen natečaja je zbrati nabor fotografij, ki prikazujejo razvoj naše občine, njene značilnosti in posebnosti ter utrip vsakdanjega življenja skozi celo leto.

Natečaj bo potekal od **10.5.2017 – 30.3.2018** in je namenjen tako amaterskim ljubiteljem fotografije kot profesionalnim fotografom.

Strokovna žirija bo izmed vseh prispelih del izbrala **20 najboljših fotografij**, ki bodo vključene v fotografsko razstavo, avtorji najboljših treh fotografij pa bodo nagrajeni z denarno in praktično nagrado.

Otvoritev razstave in podelitev nagrad bo potekala predvidoma konec meseca aprila 2018 v sklopu občinskega praznika.

Več informacij o natečaju, pravilnik in prijavnico, najdete na **spletni strani občine Renče-Vogrsko** pod rubriko **RAZPISI**.

Želimo Vam uspešno sodelovanje!

OBJAVA REKLAMNIH OGLASOV

V Občinskem listu lahko objavljate reklamne oglase.

Cenik reklamnih oglasov:

2 strani	297 x 210 + 5 mm dodatka za porezavo	400 EUR
1 stran	297 x 210 + 5 mm dodatka za porezavo	250 EUR
1/2 strani	186 x 132 mm	150 EUR
1/4 strani	91 x 132 mm	100 EUR
1/8 strani	91 x 64 mm	60 EUR

(Cene so brez DDV.)

Oglasi morajo biti pripravljani v formatu EPS, Ai ali v visokoresolucijskem PDF-ju, v CMYK-barvnem prostoru, slikovni del 304 dpi in tekst v krivuljah.

NAVODILO ZA POŠILJANJE PRISPEVKOV

Članke za objavo v Občinskem listu je treba poslati na naslov: **obcinsko.glasilo@rence-vogrsko.si** s pripisom "ZA OBČINSKI LIST".

- Tekst naj bo pisan v formatu "Microsoft Office Word".
- Fotografije naj bodo v formatu JPG, PSD ali TIF in v čim boljši resoluciji, ločene od teksta.
- Tekst in fotografije naj bodo v e-mailu pripete kot "Priponke".
- Teksti in avtorji fotografij naj bodo podpisani s polnim imenom in priimkom.
- Nepodpisanih tekstov ne bomo objavljali.
- Če so prispevki preveliki (datoteka presega 10 MB), naj se prispevek pošlje v več delih.
- **Prosimo, da se držite rokov oddaje prispevkov (naslednjič do 20.6. 2017)!**

IN.VA. D.O.O. RENČE, VRTNARSTVO RENČE

Nagradni kupon za križanko

geslo:

.....

.....

ime in priimek:

.....

naslov:

.....

telefon:

odreži in pošlji

Slastne češnjeve košarice

Se še spomnite stare pesmice Rdeče češnje rada jem? Te dni bodo češnje odcvetele, potem pa bomo prišli na svoj račun. Za češnjeve košarice potrebujemo:

- 250 g zamrznjenega listnatega testa
- 80 g masla ali margarine
- 100 g skute
- 50 g sladkorja
- 1 jajce
- rum
- vanilin sladkor
- 350 g češenj

Košarice:
Ploščo zamrznjenega listnatega testa

pustimo čez noč, da se odtali. Na pomokani deski testo razvaljamo na debelino nožve konice. Z modelčkom izrežemo kroge. Položimo jih na peki papir na pekač in jim rahlo privzdignemo robove. Naložimo jih z nadevom in vanj potisnemo češnje. Robove namažemo z rumenjaki.

Nadev:
Maslo penasto vmešamo in dodamo pasirano skuto, jajce, sladkor, rum in vanilin sladkor. Vse sestavine rahlo

premešamo. Očiščene češnje kratek čas dušimo v posodi skupaj s koščkom masla. Vso odvečno vodo odcedimo. Češnje lahko nadomestimo tudi z breskvami ali marelicami. Košarice pečemo 20 minut pri temperaturi 180 °C. Slastne češnjeve košarice so hitro pripravljene in so prava paša za oči. Če nam sadje ni všeč, lahko uporabimo slan nadev s čebulico, paradižnikom in mocarelo. Pa srečno!

Renata Tischer

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE »BAR ROMANA VOLČJA DRAGA« IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE:

Vodoravno: MAKEDONIJA, ADVENTIZEM, GA, MOA, RAF, IMT, LLANO, NOR, ŽEJE, R, OVE, OŽILJE, TONIN, GEA, OJ, STT, CHE, VAVTARA, OK, ABA, OTERO, ČOLN, TORINO, KOLOBAR, RL, OP, NANOSNIK, BATA, TKANINA, AMERŠEK, RAJ, AONIJA, IL, ALARIH, JJ, SANABOR, SARAH, DOM, AMI, INARI, MO, SLOVENEČ, ELSA, BANANA, DIO, ČRT, KZ, VOLČJA, ULA, E, DUUN, OTO, DRAGA, ANODA, ETAN, TERAN. Gesla: BAR ROMANA, VOLČJA DRAGA.

SUDOKU

avtor Roland Tischer

	N					
A		O	N	Č	K	
I			V		L	A
A				O	E	
L	O			K		I Č
		N	L			K
N			O	A		E
			Č	L	E	K V
						A

Ključna beseda: VELIKA NOČ

NAGRAJENCI ZA PRAVILNO REŠITEV KRIŽANKE »BAR ROMANA VOLČJA DRAGA«

Izmed 17 prispelih rešitev so bili izzrebani:

- **Anja Godnič**, Goče 16, 5271 Vipava
- **Majda Vodopivec**, Mohorini 40, 5292 Renče
- **Verica Jelerčič**, Merljaki 26, 5292 Renče

Čestitamo. Nagrade lahko dvignejo v Bar Romana.

OBČINSKI LIST – URADNO GLASILO OBČINE RENČE-VOGRSKO

Število izvodov Občinskega lista, ki ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini brezplačno, je 1400. Naslov: Občina Renče-Vogrsko, Bukovica 43, 5293 Volčja Draga, T: (05) 338 45 00, E: info@rence-vogrsko.si Uredništvo: Alenka Gregorič – glavna in odgovorna urednica, Jasna Živec, Katarina Tischer Gregorič, Vesna Pahor, Bogo Rusjan, Renata Tischer in Katjuša Žigon Lektoriranje: Jasna Živec Oblikovanje in grafična postavitvev: Matjash Matjaž Bizjak Tisk: IZI print, d. o. o. Datum izida glasila: 17. maj 2017

Ob 40. obletnici pobratenja med Renčami in Štarancanom

vas vabimo

na slovesnost potrditve pobratenja in predstavitve dvojezične publikacije Radivoja Pahorja o tragediji maja 1944 v Renčah

»Ozrenj je tiho ječal v bolečini«.

Nastopil bo otroški pevski zbor »Audite Nova« iz Štarancana, učenci Osnovne šole Lucijana Bratkoviča Bratuša Renče pa bodo brali odlomke iz publikacije. Na harmoniki jih bo spremljal Borut Kalin.

Prireditev bo v soboto, 20. maja, ob 16. uri, v Kulturni dvorani v Renčah.

Spoštovani krajanj
Vogrškega,

obveščamo vas, da bo letošnji krajevni praznik, zaradi obilice prireditev v juniju, prenešen na petek, 1. september. (Svet KS Vogrsko)

Rusko veleposlaništvo položilo venec na pokopališču v Renčah

Petega maja sta diplomata Ruskega veleposlaništva ga. **Jevgenija Nefjodova** in g. **Vadim Kasparov** položila venec na grobnico NOB v Renčah, v kateri je pokopan sovjetski vojak Tolja Alijev, član Diverzantske enote IX. Korpusa, ki je delovala v Renčah.

Slovesnosti so se udeležili tudi podžupan Občine Renče-Vogrsko g. **Radovan Rusjan**, predsednik Krajevne skupnosti Renče g. **Borut Zorn**, višja svetovalka

za družbene dejavnosti ga. **Vladka Gal Janeš**, predstavniki Krajevne organizacije Območnega združenja borcev za vrednote NOB Renče g. **Miran Pahor**, g. **Dušan Lukežič** in g. **Srečko Martinuč** ter Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Veteran Nova Gorica- Občinska organizacija Renče-Vogrsko g. **Dušan Martinuč**. Ob tej priložnosti je ga. Jevgenija Nefjodova županu g. **Alešu Buciku** in podžupanu g. Radovanu Rusjanu v imenu Ruskega veleposlaništva podelila tudi jubilejno medaljo stoletnice Ruske kapelice v Sloveniji; ta spominska medalja je bila izdana na pobudo Veleposlaništva ob stoti

obletnici Ruske kapelice pod Vršičem, in tako postala simbol prijateljstva ruskega in slovenskega naroda ter skupne težnje po miru in sodelovanju.

S to medaljo so odlikovani državljani Ruske federacije in Republike Slovenije za prispevek pri obeležju spomina na padle ruske vojake in skrb za njihove grobove, ohranjanju kulturno-zgodovinske dediščine Rusije v tujini ter krepitev kulturno-humanističnih vezi in prijateljstva narodov. ■

Vladka Gal Janeš
Foto: Borut Zorn

Rok za oddajo prispevkov za naslednjo številko Občinskega lista je

20. junij 2017

Naslov za pošiljanje prispevkov za Občinski list: obcinsko.glasilo@rence-vogrsko.si s pripisom: ZA OBČINSKI LIST